

Mszana Dolna

NASZA GMINA

WRZESIEŃ 2019 Nr 3 [88] Cena 2 zł BIULETYN SAMORZĄDOWY

WWW.MSZANA.PL

Wybierz się z Jaśkiem na wyprawę i otwórz skrzynię z zagórzańskimi skarbami

Więcej o wyprawach
questowych na str. 34

Spacer z Jaśkiem pod Śnieżnicą

Z Bulandą po Lubomierzu

Śladami Piewcy Gorców

*Józef Potaczek
2019r.*

Drodzy mieszkańcy Gminy Mszana Dolna

Zapraszam Was do lektury biuletynu Samorządowego Nasza Gmina Mszana Dolna, w którym zebraliśmy informacje o bieżących sprawach będących naszym udziałem w ostatnich miesiącach. Okres wakacyjny w Gminie nie należy do łatwych. Kumulację zadań inwestycyjnych trzeba pogodzić z prawem pracowników do urlopu wypoczynkowego. A spieszyć się trzeba, by przygotować najlepiej szkoły na powrót dzieci, wykorzystać pogodę i pozyskane środki finansowe na drogi, mosty i inwestycje kubaturowe.

Wakacje to również czas wielu imprez kulturalnych, promocyjnych i patriotycznych, w których jako przedstawiciele samorządu w miarę możliwości braliśmy udział. Przy organizacji imprez na terenie Gminy Mszana Dolna nie zabrakło wielkiego zaangażowania mieszkańców i organizacji z naszego terenu. Korzystając z możliwości wypowiedzi poprzez łamy kwartalnika chcę serdecznie podziękować wszystkim osobom i stowarzyszeniom zaangażowanym w organizację naszej corocznej imprezy Zagórzańskie Lato – bardzo udanej w tym

Wójt Bolestaw Żaba

roku pod względem pogody, frekwencji i dobrej zabawy. Szczególnie dziękuję wszystkim, bez wyjątku darczyńcom, przekazującym przedmioty i usługi na rzecz charytatywnej loterii fantowej, która przysporzyła uczestniczącym w niej wielu wrażeń i radości.

Dziękuję za każdy przejaw pamięci i troskę o miejsca związane z historią naszej gminy. Jestem wdzięczny za zaangażowanie w przygotowanie uroczystej Mszy Partyzanckiej i wydarzenia patriotycznego w Glisnem, Spotkania z Janem Pawłem II w Lubomierzu Rzekach, pamięć o zabitych w Strajku Chłopskim w Kasince Małej, o ofiarach pacyfikacji Olszówki i polskich żołnierzach poległych w czasie walk obronnych 80 lat temu w Kasinie Wielkiej. W lipcu, podczas ob-

chodów rocznicowych w Kraśniku sam miałem zaszczyt złożyć kwiaty pod pomnikiem 24 Pułku Ułanów. W wojnie obronnej w 1939 r. pułk ten stoczył zacięte walki z najeżdżcą w okolicach Jordano-wa i Kasiny Wielkiej. U nas w Kasinie, na polanie Mogiła stoi wykonany przez artystę Stanisława Dobrowolskiego pomnik upamiętniający poległych wtedy Ułanów. W 2018 r. posadziliśmy tam Dąb „Stanisław” na pamiątkę gen. Stanisława Maczka, dowódcy 10 zmotoryzowanej brygady kawalerii, w skład której wchodził 24 Pułk Ułanów z Kraśnika. W tym roku, 22 września spotkamy się tam znowu, by wyrazić naszą wdzięczność i pamięć. Zapraszam wszystkich Państwa do udziału w tej uroczystości.

Wiem, że przedstawiciele stowarzyszeń kulturalnych działających w naszej gminie latem rozjechali się „po świecie” i wszędzie godnie reprezentowali naszą ojczyznę, strojem, pieśnią, tańcem, modlitwą. Za tę formę promocji Ziemi Zagórzańskiej serdecznie wszystkim dziękuję.

Przypominam o możliwości śledzenia „na żywo” i oglądania nagrań archiwalnych z przebiegu sesji Rady Gminy Mszana Dolna. Są tam szczegółowo omawiane najważniejsze sprawy dotyczące gminy, zapadają decyzje o przeznaczeniu środków finansowych na inwestycje, tłumaczymy wiele zagadnień natury organizacyjnej, staramy się odpowiadać na zapytania radnych według najlepszej wiedzy. Prosimy o zainteresowanie sprawami gminy i włączenie się w debatę na temat jej dalszych losów. Niepokojącym jest, że na zaproszenie do czerwcowej debaty o stanie Gminy Mszana Dolna odpowiedziało tylko jedna osoba – spośród ponad 13 tysięcy dorosłych mieszkańców gminy.

Życzę wszystkim Państwu zdrowia i jesieni pachnącej dożytkowym chlebem.

BOLESŁAW ŻABA

Wójt Gminy Mszana Dolna

Mszana Dolna
NASZA GMINA
BIULETYN SAMORZĄDOWY

Wydawca: Urząd Gminy Mszana Dolna
ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna
tel. 18 331 00 09, 18 331 02 23, 18 331 02 59

Skład i druk: IPRESS STUDIO [WWW.IPRESS.ORG](http://www.ipress.org)

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania nadsyłanych tekstów, ich wyboru do publikacji oraz opatrywania własnymi tytułami.

ISSN 1734-8978

Wakacje w Margoninie

Dzięki współpracy dwóch samorządów: miasta i gminy Margonin oraz gminy Mszana Dolna również w tym roku udało się zorganizować wypoczynek dla grupy 30 uczniów z trzech szkół z terenu gminy. W okresie od 8 do 14 lipca w gościnnym Zespole Szkół w Margoninie wypoczywały dzieci ze szkoły w Lubomierzu i Kasince Małej.

Kacper Kościelniak i jego sukcesy

Kacper Kościelniak, zagórzański amator biegów górskich, wziął udział w prestiżowej imprezie biegowej – Mistrzostwach Świata Juniorów w Skyrunningu w Gran Sasso. Wystartował w kategorii U23. Na listach startowych pojawiło się jeszcze trzech polskich zawodników: Klaudia Chmielowska w kategorii U23, Marcin Kubica i Błażej Knutelski.

WYDARZENIA

100-lecie parafii w Lubomierzu	4
Święto partyzanckie w Glisnem	
Małopolska Pamięta	
Nagrody dla gminnych sportowców	8
Uwaga! Informacja dla przedsiębiorców	8
Gorczańskie Spotkanie z Janem Pawłem II	9
27 lat w jednej gminie	10
Strażacy na obozie	12
Wakacje w Margoninie	13
Pierwsze Spotkania z kulturą Górali	
Zagórzańskich już za nami...	14
Co tam panie na budowie?	16
Kanalizacja w Rabie Niższej	
– coraz bliżej finału	18

„Zagórzańskie Lato” – usta milczą, dusza śpiewa	19
Niedziela w Gorczańskim Parku Narodowym	23

Spotkanie na szczycie	25
Multimedialna skarbnica wiedzy przyrodniczej	26

ROZMAITOŚCI

Jesteś posiadaczem psa? O tym musisz pamiętać!	27
Energia naszych domów	28
Zmiany na stanowiskach dyrektorów oraz w sieci szkół	29

Coś się kończy, a coś zaczyna...	30
Stypendium od wójta	31
Informacje organizacyjne na nowy rok szkolny	31

EDUKACJA

Jak wesprzeć dziecko w nauce języka obcego?	32
Przerwa wakacyjna w SPInKach!	33
Wybierz się z Jaśkiem na wyprawę i otwórz skrzynię z zagórzańskimi skarbami	34
Poznaj tajemnice Gorczańskiego Parku Narodowego	34
Szkoły marzeń	35
Jeśli podejrzewasz, że dziecku dzieje się krzywda...	36
Słowa leczą. Porozmawiajmy!	37

SPORT

Kacper Kościelniak i jego sukcesy w biegach górskich	38
4 Gorce Ultra-Trail, czyli festiwal rekordów wszelkich	39

FOT. JOANNA ADAMIK ARCHIDIECZJA KRAKOWSKA

100-lecie parafii w Lubomierzu

2 sierpnia, w święto Matki Boskiej Anielskiej z Porcjunkuli, kościół pw. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Marii Panny wypełnił się po brzegi wiernymi, którzy przyszli świętować 100-lecie parafii. Jubileuszowej mszy świętej przewodniczył metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski.

Wraz z nim eucharystię koncelebrowali liczni przybyli kapłani. We wspólnej modlitwie wzięli udział przedstawiciele władz: wójt Mszany Dolnej Bolesław Żaba, radni gminy Jan Wojciarczyk i Krzysztof Gniecki oraz sołtys Lubomierza Kamil Wojtyczka, siostry zakonne, poczty sztandarowe – Związku Podhalan w Lubomierzu, OSP w Lubomierzu oraz licznie zgromadzeni parafianie i goście. Przybyłych na obchody jubileuszu powitał tutejszy proboszcz o. Piotr Głód, który przypomniał krótko historię parafii, erygowanej w 1919 roku, mówiąc:

– Przeżywamy stulecie istnienia naszej parafii. Przeżywamy ten jubileusz w myśl słów św. Pawła: „Bogu dziękujecie, ducha nie gaście”.

Następnie, w imieniu wszystkich zebranych, powitał arcybiskupa Marka Jędraszewskiego oraz wyraził swą radość z jego obecności. Poprosił także o przewodniczenie mszy świętej i wygłoszenie Słowa Bożego.

– *Nie możemy ulec kolejnemu kłamstwu co do Boga i człowieka. Kłamstwu, które chce nas znowu poddać w niewolę. Najświętsza Maryja Panna i św. Józef swoją postawą w pełni czasów pokazali nam, co znaczy być wolnym, poprzez swoje wstuchiwanie się w Boży głos, podjęcie tego, czego Bóg od nich oczekiwał* – mówił w homilii abp Marek Jędraszewski.

Na zakończenie eucharystii parafianie podziękowali arcybiskupowi za odprawioną mszę świętą i wygłoszone Słowo Boże. Podarowali również malowany na szkle obraz z wizerunkiem patrona parafii św. Józefa. Parafianie

złożyli arcybiskupowi serdeczne życzenia z okazji niedawno obchodzonych 70. urodzin. Życzyli wielu lat w zdrowiu, by wszyscy wierni wytrwale mogli bronić wartości rodzinnych i moralnych oraz mogli umacniać się jego świadectwem: – Życzymy byś zawsze jak do tej pory stanowczo mówił „tak” lub „nie”, bo w świecie, w którym żyjemy, wszystko jest rozmyte i dobrze jest słyszeć proste przesłanie, aby nie zgubić się w rzeczywistości pełnej niejasnych wartości (...). Nasz kapłanie, na ciężkie czasy „masz zwyciężać”, a to dobro, które dajesz z siebie i otwartość na drugiego człowieka – oby do Ciebie wracały.

Po tych słowach odśpiewano arcybiskupowi życzenia. Oprawę muzyczną uroczystości uświetnił śpiew chóru parafialnego „Jutrzenka” pod kierunkiem organisty parafii Artura Majchrzaka oraz młodzi muzykanci naszej parafii.

Po mszy świętej odbyła się procesja eucharystyczna wokół świątyni, którą poprowadził biskup.

RENATA OGIELA

Źródło: www.diecezja.pl

Historia parafii w Lubomierzu

Lubomierz został założony w 1600 roku przez Sebastiana Lubomirskiego, właściciela tych ziem. Od początku

swojego istnienia, aż do wieku XX Lubomierz należał do parafii w Niedźwiedziu pod wezwaniem św. Sebastiana, męczennika. W 1913 roku z inicjatywy ks. Józefa Bajdy, rezydującego w Lubomierzu, rozpoczęto budowę obecnego kościoła i plebanii. Budowę kościoła ukończono w 1915 roku, a w 1919 roku przy kościele została erygowana parafia pod wezwaniem św. Józefa Oblubieńca. Kościół jest drewniany, o konstrukcji zrębowej. Od 21 kwietnia 1934 roku opiekę duszpasterską nad parafią lubomierską przejęli franciszkanie z Prowincji św. Antoniego i bł. Jakuba Strzemię. Pierwszy franciszkański administrator o. Teofil Bazan wybudował plebanię, którą wojsko niemieckie 4 lipca 1943 roku spaliło w akcie zemsty za popieranie ruchu oporu. Wtedy też trzech zakonników wywiezieni zostali do więzienia w Nowym Sączu, a później do obozu koncentracyjnego w Auschwitz-Birkenau. Budynek plebanii odbudowano po wojnie. W latach powojennych w kościele dokonano licznych remontów: powięk-

szo galerię na wieży kościelnej, założono nowe okna, odnowiono stacje Drogi Krzyżowej, wykonano ławki i konfesjonały, ogrodzono także plac kościelny. W roku 1961 kościół wzbogacił się o 10 głosowe organy pneumatyczne. Na wieży sygnaturowej znajduje się niewiadomego pochodzenia dzwon zabytkowy z 1773 roku, zaś na dzwonnicy dwa dzwony ufundowane w 1966 roku. Pod koniec lat pięćdziesiątych w pobliżu budynku mieszkalnego zbudowano drewniany budynek, zwany „Albertówką” – od imienia ówczesnego sekretarza prowincji, o. Alberta Wojtczaka, – który czuwał nad jego budową. W budynku tym urządzono pomieszczenia wakacyjne dla kleryków, które później przeznaczono dla młodzieży oazowej. W 1966 roku, a także w latach następnych zmieniono wystrój świątyni oraz przerobiono wejście do kościoła i na wieżę. W roku 1971 kościół lubomierski, podobnie jak i cała wieś, otrzymał oświetlenie elektryczne. W latach sześćdziesiątych w głównym ołtarzu ko-

ścioła umieszczono, czczony przez miejscową ludność, XVII-wieczny obraz Matki Bożej, nazwanej „Królową Gorców”. Najprawdopodobniej pochodził on z cerkwi na Paławiu, dlatego też greckokatolicka Kuria Biskupia w Przemyślu poprosiła o jego zwrot. Przekazania obrazu dokonała delegacja wiernych z Lubomierza ze swoim proboszczem 29 czerwca 1993 roku w greckokatolickiej katedrze w Przemyślu. W ołtarzu głównym, w miejscu dotychczasowego obrazu, umieszczono figurę Matki Bożej. Na zasuwany obrazie znajduje się natomiast św. Józef, patron miejscowej parafii. Na terenie parafii istnieje jeszcze kościół filialny. Jest to kaplica pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego zbudowana na Rzekach. Została ona oddana do użytku i poświęcona w roku 1991. W latach 2011-2013 przeprowadzono przebudowę kościoła parafialnego, przedłużona została nawa główna, przebudowana została wieża, a cały kościół został ocieplony.

Źródło: lubomierz.franciszkanie.pl

Święto partyzanckie w Glisnem

Glisne pod Luboniem gościło 15 sierpnia uczestników dorocznego święta partyzanckiego. Od kilku lat patronat nad tą patriotyczną uroczystością sprawuje Instytut Pamięci Narodowej.

– 28 lat temu, kiedy pierwszy raz odprawiona została tzw. msza partyzancka, było ich wielu: „Miś”, „Romek”, „Śmiały”, „Ali” i inni. Dziś są wzywani do Apelu, a w czasie mszy św. poleceni miłosiernemu Bogu, by spojrzął na to wszystko, co uczynili z miłości do ojczyzny, nie tylko w ciemnych latach okupacji niemieckiej, ale także potem, gdy zachowali się jak trzeba w trudnych latach powojennych. Zachowali bowiem żywą pamięć o swym oddziale i dowódcy „Adamie”, wybierając tę małą wioskę Glisne na miejsce uroczystości patriotycznych i spotkania się w gronie

swych rodzin, znajomych i przyjaciół oraz wszystkich, którym bliskie jest zawołanie: „Cześć i chwala bohaterom” – powiedział rektor kościoła w Glisnem, ks. Andrzej Sawulski, witając wszystkich przybyłych na święto partyzanckie.

A przyjechali pod Luboń z wielu miejscowości powiatu limanowskiego, gminy Mszana Dolna, z Krakowa, a nawet z Francji i Kanady. Byli posłowie ziemi sądeckiej: Arkadiusz Mularczyk, Jan Duda i Barbara Bartuś, która w swym wystąpieniu podkreśliła potrzebę ciągłego przypominania historii żołnierzy walczących z okupantem w takich miejscach jak Beskid Wyspowy.

„W obronie niepodległej ojczyzny polską krew przelewano w niezliczonych miejscach na świecie, a beskidzka miejscowość Glisne dołożyła swoją własną cegiełkę do tego narodowego dzieła” – napisał do uczestników Apelu

Pamięci naczelnik Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu IPN w Krakowie prok. Waldemar Szwiec, a jego słowo odczytał inspektor Jakub Ryba.

Po Apelu Pamięci, który poprowadził Zbigniew Jarosz, posłowie i delegacje samorządowe, wśród których byli m.in. wójt Mszany Dolnej Bolesław Żaba i jego zastępca Katarzyna Szybiak, burmistrz miasta Anna Pękała z radnymi, przewodnicząca Rady Powiatu Limanowskiego Ewa Filipiak i radny Grzegorz Wójcik oraz przedstawiciel IPN w Krakowie Jakub Ryba, złożyli wiązanki kwiatów pod tablicą upamiętniającą partyzantów Oddziału „Adama” i Placówki „Witolda”.

– Jesteśmy w pięknym zakątku ziemi, który wybrali sobie 28 lat temu ci, którzy pragnęli czcić pamięć tych, którzy nie szczędzili życia i ofiary z miłości do ojczyzny. Tutejsze pola, lasy, łąki i polany oraz ta świątynia pośród gór z przepięknym urządzonym cmentarzem, na którym znajduje się Mogiła Pamięci z ziemią spod Monte Casino, z Katynia i wielu innych miejsc kaźni Polaków, to jakby małe, polskie Monte Casino, gdzie czczona jest pamięć o tamtych wydarzeniach – powiedział podczas kazania ks.

ppor. Jan Zając, kapelan ze Śnieżnicy, podkreślając, że organizowane uroczystości są potrzebne, „by nie utracić pamięci, skąd wyrastamy i dokąd zmierzamy”. Kaznodzieja zaapelował także do uczestników partyzanckiego święta o pilnowanie posiadanej wolności i troskę o rodzinę, która w obecnych czasach jest na różny sposób atakowana.

– *Trwa dzisiaj walka o rodzinę i to bardzo podstępna. Trudno jest określić linię frontu tej walki, bo nieraz przebiega także przez rodzinę i serce człowieka (...)* dlatego istnieje potrzeba zaangażowania w obronę rodziny, wolności i sumienia człowieka – zauważył ks. Jan Zając, dodając, że to właśnie papież Jan Paweł II uczynił rodzinę najważniejszym tematem swego nauczania.

Ze swymi rodzinami przybyli na święto partyzanckie chórzyci z parafii św. Michała w Mszanie Dolnej, którzy zaprezentowali podczas początku wiązankę pieśni patriotycznych. Patriotyczne melodie zagrała także orkiestra dęta „Echo Gór” z Kasinki Ma-

łej. W tym samym duchu przemówił do wszystkich podczas Apelu przybyły po raz pierwszy do Glisnego por. Janusz Szczuczko, uczestnik misji pokojowej w Libanie i misji stabilizacyjnych w Iraku i Afganistanie. Słowa do biorących

udział w żołnierskim święcie w Glisnem skierowali też posłowie Wiesław Janczyk i Anna Paluch, a odczytał je wójt gminy Bolesław Żaba, współorganizator uroczystości.

(AS), Fot. Justyna Lach

Małopolska Pamięta

Mszana Dolna jest jednym z beneficjentów konkursu pn. „Małopolska Pamięta – zachowanie zabytkowych miejsc pamięci narodowej i martyrologii”, ogłoszonego przez województwo małopolskie. Zadanie konkursowe, zgłoszone przez gminę, ma na celu wykonanie prac konserwatorskich oraz restauratorskich pomnika poległych żołnierzy austriackich w walkach o Kasinę Wielką w 1914 r., w czasie I wojny światowej.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 26 sierpnia na sesji Sejmiku województwa małopolskiego. Wzięła w nim udział Katarzyna Szybiak, zastępca wójta Mszany Dolnej, która odebrała symboliczny czek na kwotę 7 500 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie renowacji pomnika w Kasinie Wielkiej.

Laureatom pogratulowała osobiście Anna Pieczarka z zarządu województwa małopolskiego, pomysłodawczyni konkursu: – *Małopolska jest miejscem szczególnie doświadczonym przez historię, a Małopolanie wielokrotnie w dziejach narodu i państwa polskiego dawali przykład przy-*

wiązania do najważniejszych dla Polaków wartości, poświęcając za nie swoje zdrowie i życie. Dzisiaj spotykamy się w gronie osób, dla których dziedzictwo kulturowe oraz narodowa historia stanowi potencjał, który należy pielęgnować – podkreśliła.

Dzięki projektowi „Małopolska Pamięta” 53 miejsca pamięci z terenu województwa małopolskiego zostaną odpowiednio zabezpieczone. Donator przeznaczy na ten cel kwotę 489 300 zł.

ANNA PETRYCKA

Źródło. fot.: Biuro Prasowe UMWM

Nagrody dla gminnych sportowców

Podczas ostatniej wakacyjnej sesji Rady Gminy Mszana Dolna (30.08.19r.) Bolesław Żaba, Wójt Gminy Mszana Dolna, nagroził sportowców – mieszkańców Gminy, którzy w ciągu 2018 roku osiągnęli wysokie wyniki sportowe.

Tym razem doceniono szczególne osiągnięcia sportowe biegaczek narciarskich: sióstr Weroniki i Karoliny Kaleta z Kasiny Wielkiej; biathlonistów: bliźniaczek Justyny i Pauliny Tupta oraz rodzeństwa Aleksandry i Bartłomieja Puto (wszyscy z Kasiny Wielkiej), a także zawodniczki uprawiającej narciarstwo alpejskie – Zuzanny Jarosz z Łętowego i biegacza górskiego – Kacpra Kościelniaka z Raby Niżnej.

Niektórzy ze sportowców nie mogli osobiście odebrać przyznanych im nagród, ponieważ w tym czasie przebywali na sportowych obozach lub zgrupowaniach. W imieniu sióstr Kaleta nagrodę odebrała ich mama, Dorota, a za Olę Puto – jej brat Bartek.

Gratulacje wyróżnionym zawodnikom złożyli również Jan Chorągwicki Przewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna i Katarzyna Szybiak – Zastępca Wójta.

MAGDA POLAŃSKA

Uwaga! Informacja dla przedsiębiorców

Przedsiębiorcy, prowadzący jednostki handlu detalicznego lub hurtowego, w których oferowane są torby na zakupy z tworzywa sztucznego objęte opłatą recyklingową (na podstawie art. 40 a ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi), powinni uzyskać wpis do Rejestru BDO, składając wniosek.

BAZA DANYCH O PRODUKTACH I OPAKOWANIACH ORAZ O GOSPODARCE ODPADAMI

Obowiązek ten powinni wypełnić w terminie do 31 grudnia 2019 r. Wszelkie informacje dotyczące rejestru BDO oraz wzór ww. wniosku dostępne są na stronie: bdo.mos.gov.pl

Gorczańskie Spotkanie z Janem Pawłem II

Długo oczekiwany dzień, w którym po raz kolejny mogliśmy się zgrupować, by uczcić świętego papieża Jana Pawła II, nadszedł 9 czerwca. Tradycyjnie odbył się „Na Ogrodach” w Lubomierzu – Rzekach.

To tutaj miała mieć miejsce główna część uroczystości – msza święta. Zanim jednak się rozpoczęła, warto było udać się na spacer do słynnej Papieżówki. Tak uczynili liczni turyści oraz delegacje z kwiatami. Choć minęło wiele lat od czasu, kiedy przebywał tu nasz papież, czujemy jego obecność. Miejsce to przyciąga swoim urokiem. Ukochane góry Jana Pawła II nadal stoją tu na straży ciszy i spokoju. Ci, którzy złożyli tu kwiaty, nie wiedząc kiedy, pogrążyli się w zadumie. Piękno, które wypływa z tego miejsca, sprawia, że przywołujemy w pamięci piękne i pełne dobroci serce Jana Pawła II.

Tymczasem „Na Ogrodach” trwała modlitwa – Koronka do Miłosierdzia Bożego. Następnie na scenie pojawiły się dzieci. Trudno sobie wyobrazić święto ku czci papieża bez nich, przecież to dzieci właśnie były przez niego szczególnie otoczone troską i miłością. Zespół Śwarni Lubomierzanie ze Szko-

ły Podstawowej nr 1 w Lubomierzu, działający pod kierunkiem Katarzyny Wojtyczki i Doroty Wcisło, zaprezentował wzruszający program artystyczny. Pomiędzy górami echem rozbrzmiewały piosenki, napisane specjalnie na tę okazję, przywołujące obraz Ojca Świętego. Program artystyczny został wzbog-

gacony również o taniec. Występ zyskał uznanie zgromadzonych gości i został nagrodzony gromkimi brawami.

Wójt gminy Mszana Dolna – Bolesław Żaba powitał znamienitych gości, przybyłych na to spotkanie. Byli to: Wiesław Janczyk – poseł na Sejm RP, Agata Zięba – wicestarosta limanowski, Jan Chorągwicki – przewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna, Katarzyna Szybiak – zastępca wójta, Leszek Banaś – zastępca nadleśniczego Lasów Państwowych, Tadeusz Dragon – zastępca dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie, radni powiatu limanowskiego oraz radni gminy Mszana Dolna.

Mszy św. przewodniczył ks. dziekan Marek Wójcik, a koncelebrował proboszcz o. Piotr Głód oraz ks. kapelan Jan Zając, o. Marek Andrzejewski, ks. Józef Niedźwiecki. Oprawę muzyczną zapewniła Orkiestra Dęta OSP z Mszany Górnej, chór parafialny Jutrzenka oraz Mali Muzykanci, pod kierunkiem Doroty Wcisło.

Następnie głos zabrał wójt Bolesław Żaba. Podziękował wszystkim zaangażowanym w przygotowanie uroczystości i zaprosił na kolejne Gorczańskie Spotkanie z Janem Pawłem II. Po nim głos zabrał poseł na Sejm RP Wiesław Janczyk.

Na zakończenie uroczystości, rodzice uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Lubomierzu wraz z sołtysem wsi Lubomierz Kamilem Wojtyczką, zaprosili wszystkich zebranych na poczęstunek, tradycyjne potrawy i kielbaskę z grilla.

MAŁGORZATA KAWECKA

27 lat w jednej gminie

31 lipca pracownicy Urzędu Gminy Mszana Dolna przerwali na krótki czas swoje zajęcia i zgromadzili się licznie w Sali Narad, by w koleżeńskim gronie, wspólnie wyrazić uznanie i podziękować odchodzącym na emeryturę wieloletnim pracownikom urzędu – Stanisławie Michalak i Danucie Pajdzik.

Wójt Bolesław Żaba przypomniał, że życie zawodowe obu pań w całości związane było z Mszaną Dolną. Dla jej mieszkańców pracowały jeszcze zanim nastąpił podział

na miasto i gminę Mszana Dolna. Wyraził też wdzięczność za sumienną, nie-naganną, wieloletnią pracę urzędniczą. Przywołał osobiste wspomnienia z początków swojej pracy w Urzędzie Gminy, zaznaczając, że Stanisława Michalak i Danuta Pajdzik były jego przewodniczkami i jednocześnie mentorkami w życiu zawodowym.

– Ja sam i mieszkańcy gminy zawsze mogliśmy liczyć na ich życzliwość i kompetencję, zwłaszcza w tak wymagającej dziedzinie jak podatki – podkreślił.

Danuta Pajdzik pracowała bowiem na stanowisku do spraw wymiaru podatku, a Stanisława Michalak na stanowi-

sku do spraw księgowości podatkowej – nieprzerwanie, od 1 kwietnia 1992 r., tj. od powstania gminy Mszana Dolna.

Ze strony współpracowników nie zabrakło wielu słów uznania, szacunku, braw i kwiatów oraz serdecznych życzeń z okazji przejścia na emeryturę: zdrowia, powodów do radości, wszystkiego co najlepsze i długiego utrzymania zawodowych przyjaźni.

Wzruszone emerytki podziękowały za życzenia, wieloletnią współpracę i przyjazną atmosferę pracy, w referacie i urzędzie. Na zakończenie zrobiono pamiątkowe zdjęcie.

ANNA PETRYCKA

ŹRÓDŁO: UG MSZANA DOLNA

ŹRÓDŁO: UG MSZANA DOLNA

Strażacy na obozie

Grupa młodych strażaków – ochotników z terenu gminy Mszana Dolna po raz dwunasty połączyła naukę z wypoczynkiem podczas pobytu w miejscowości Próchnowo, w gminie Margonin. Turnus trwał 12 dni. Baza obozu mieściła się w Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP.

Młodzi adepci drużyn pożarniczych wypoczywali nad Jeziorem Margonińskim. Korzystali tam do woli z kąpieli w jeziorze, zjeżdżalni wodnej, nart wodnych i innych atrakcji. Strażacy odwiedzili trójmiasto: Gdańsk, Gdynię i Sopot. Zwiedzili tam m. in.: Europejskie Centrum Solidarności, Muzeum Bursztynu, Akwarium Gdyńskie, Centrum Nauki Eksperyment, Dar Pomorza ORP Błyskawica. Atrakcją dla zagórzańskich uczestników obozu był seans filmowy „Aladyn” w kinie w Wągrowcu.

Bazę wypoczynkową młodzieżówek OSP z terenu gminy Mszana Dolna odwiedzili druhowie z OSP Margonin. Goście przeprowadzili dla młodych strażaków – ochotników szkolenie z zakresu pierwszej pomocy, pokazali im nowy wóz strażacki i jego wyposażenie. Zagórzańscy ochotnicy odwiedzili również zaprzyjaźnioną jednostkę Państwo-

wej Straży Pożarnej w Pile. Na terenie tej jednostki młodzież zapoznała się z torem przeszkód, jaki musi przejść każdy strażak zawodowy i ochotnik, do którego należy m. in. stacjonarna komora dymowa. Zagórżanie zobaczyli również wyposażenie tej jednostki: samochody bojowe oraz sprzęt specjalistyczny grupy nurkowej i wysokościowej.

– *Spotkaliśmy się tam z bardzo życzliwym przyjęciem ze strony kierownictwa, jak i samych strażaków – podkreślają uczestnicy obozu. – Za gościnę podziękowaliśmy strażakom i kierownictwu PSP w Pile śpiewem i gorącymi oklaskami.*

Dzięki właścicielowi firmy Komfort młodzież zwiedziła Magazyn Wystawowy Polskiej Motoryzacji w miejscowości Kąkolewice.

– *Pogoda tym razem nie sprzyjała nam jak w latach ubiegłych, więc strażacy w te pochmurne dni korzystali z atrakcji aquaparku i kina w Wągrowcu – wspominają opiekunowie zagórzańskich drużyn. – Codziennie grupa integrowała się poprzez gry, zabawy, dyskoteki. Wszystkim dopisywały dobre humory. Młodzież wróciła zadowolona z wypoczynku. W niedzielę uczestniczyliśmy czynnie w mszy świętej w miejscowym kościele parafialnym w miejscowości Żoń. Na koniec pobytu odbyła się również dyskoteka i grill.*

Wyjazd młodzieżówek OSP z gminy Mszana Dolna na obóz nad Jeziorem Margonińskim był możliwy dzięki aplikowaniu przez OSP Lubomierz do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, reprezentowanego przez komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej, o środki finansowe na realizację zadania publicznego pod tytułem „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych”. Środki uzyskane z tego źródła to kwota 15 250 zł, od firm ubezpieczeniowych 7100 zł – razem 22 350 zł. Pobyt młodzieżówek OSP w Próchnowie wsparł również Urząd Gminy Mszana Dolna kwotą 8 tys. zł, uzyskaną w drodze otwartego konkursu ofert. Wkład własny rodziców uczestników obozu wyniósł 15 435 zł.

DH PIOTR DOLL

Wakacje w Margoninie

Dzięki współpracy dwóch samorządów: miasta i gminy Margonin oraz gminy Mszana Dolna również w tym roku udało się zorganizować wypoczynek dla grupy 30 uczniów z trzech szkół z terenu gminy. W okresie od 8 do 14 lipca w gościnnym Zespole Szkół w Margoninie wypoczywały dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 1 i 2 w Lubomierzu oraz Szkoły Podstawowej nr 2 w Kasince Małej wraz ze swoimi nauczycielami – wychowawcami.

Program wypoczynku wakacyjnego w Margoninie (woj. wielkopolskie) był bardzo bogaty, ciekawy i urozmaicony. Młodzież nie miała czasu na nudę. Codziennie uczestniczyła w zajęciach pływania oraz nauce jazdy na nartach wodnych po Jeziorze Margonińskim pod czujnym okiem instruktorów i ratowników wodnych. Uczestnicy wypoczynku mieli również okazję korzystać ze wszystkich atrakcji Aquaparku w Wągrowcu. Popołudniami mogli rozgrywać pasjonujące mecze międzyszkolne na udostępnionych boiskach oraz hali sportowej. Po sportowych zmaganiach dzieci odpoczywały przy integracyjnym ognisku i rytmach ulubionych utworów muzycz-

nych w czasie dyskoteki. Pomimo napiętego harmonogramu, zajęć nad wodą, udało się zorganizować dwie wycieczki: do Gdyni, a z Gdyni statkiem na Hel i plażę bałtycką oraz słynne Fokarium Stacji Morskiej Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego i Muzeum Rybołówstwa, a także do Gniezna – pierwszej stolicy Polski.

W myśl powiedzenia „wszystko, co dobre, szybko się kończy”, tygodniowy wypoczynek w Margoninie minął bardzo szybko. Na zakończenie naszego sprawozdania pragniemy podziękować wszystkim osobom zaangażowanym

w organizację wypoczynku, a w szczególności wójtowi Mszy Dolnej Bolesławowi Żabie oraz burmistrzowi Margonina Januszowi Piechockiemu za możliwość pobytu w urokliwym miejscu, nabyte umiejętności, zdobyte wiadomości oraz niezapomniane doznania i wrażenia. Dziękujemy również radnym Mszy Dolnej za uwzględnienie projektu wymiany dzieci i młodzieży z Margoninem oraz zabezpieczenie środków finansowych na ten cel w budżecie gminy. Projekt został zrealizowany w ramach gminnego programu profilaktyki.

JADWIGA BARAN-STOŻEK

Pierwsze Spotkania z kulturą Górali Zagórzańskich już za nami...

Przy zabytkowym kościele pw. Marii Magdaleny gdzie mieści się ekspozycja Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju odbyła się impreza plenerowa promująca kulturę Zagórczan – niewielkiej grupy etnograficznej zamieszkującej podnóża Górców i częściowo Beskidu Wyspowego. Rabczańskie Muzeum od początków swojej działalności bada, dokumentuje oraz zbiera eksponaty z zagórzańskiego regionu, czyli miejscowości Kasina Wielka, Poręba Wielka, Niedźwiedź, Olszówka, Podobin, Mszana Górna i Dolna, Konina, Lubomierz, Kasinka Mała oraz Raba Niżna.

Impreza plenerowa miała na celu propagowanie niematerialnego i materialnego dziedzictwa kultury Zagórczan. Spotkania z kulturą Górali Zagórzańskich zrealizowane zostały dzięki dofinansowaniu przez Narodowe Centrum Kultury w ramach priorytetu EtnoPolska 2019.

Wydarzenie rozpoczęły warsztaty plastyczne dla najmłodszych prowadzone przez wykwalifikowane edukatorki muzealne. W zabytkowym otoczeniu świątyni uczestnicy warsztatów mieli możliwość poznać dawne techniki malarstwa na szkle oraz spróbować swoich sił w malowaniu drewnianych ptaszków.

Równoległe odbywały się pokazy rzemieślnicze. Tajniki swego fachu zaprezentowali: Rafał Nowak – najsynniejszy krawiec ludowy z Kasiny Wielkiej prowadzący pracownię krawiecką „Góralski Szyk”. Od lat z powodzeniem rekonstruuje elementy tradycyjnego strój Zagórczan, m.in. hazukę, portki góralskie, serdak itp. Pokaz zdobienia serdaka poprowadził Józef Napora kuśnierz z Poręby Wielkiej, który w przeszłości zajmował się także rekonstrukcją białych zagórzańskich serdaków dla zespołów folklorystycznych wypartych na tym terenie przez brązowe serdaki podhalańskie. Pokaz techniki zdobniczych zagórzańskich gorsetów przeprowadziła Maria Łabuz z Łostówki znana z misternie wyszywanych gorsetów. Od lat ubiera członkinie zespołów i kół gospodyń. Ostatni z pokazów przeprowadził Stanisław Kościelniak z Olszówki – znany twórca ludowy i muzykant. Przybliżył tajniki wyrobu gwiazdy kołędniczej według wzoru stosowanego w Olszówce.

Goście I Spotkań z kulturą Górali Zagórzańskich mieli możliwość obejrzenia filmu dokumentalnego zrealizowanego w ramach projektu Tradycyjne rzemiosło i przemysł wiejski Karpat Polskich. pt. „Czego woda nie weźmie i ogień nie spali – rzecz o dawnych rzemieślnikach”. Film powstał na kanwie

badania terenowych przeprowadzonych przez pracowników Muzeum i prezentuje sylwetki rzemieślników działających jeszcze obecnie na terenie statutowej działalności placówki. Podczas projekcji obecni byli dwaj spośród rzemieślników uwiecznionych na filmie: Rafał Nowak i Józef Napora. Po emisji publiczność nagrodziła ich gromkimi brawami.

Zgromadzeni w Muzeum widzowie zostali oprowadzeni po ekspozycji muzealnej mieszczącej się w przyziemiu wieży kościoła, na której zaprezentowane zostały eksponaty z terenu Zagórzańskiego oraz najbliższych okolic Rabki. W czterech salach obejrzeć można wystawy tematyczne: garncarstwo ośrodka rabczańskiego, rzemiosło i pasterstwo gorczańskie, sztuka ludowa, sala wystaw czasowych mieszcząca wystawę rzeźbi Kazimierza Kwatry.

Kolejnym punktem programu były wykłady. Pierwszy z nich wygłosiła dr Dorota Majerczyk, etnomuzikolog, etnolog, badacz kultury Zagórzan. W bogato ilustrowanej prezentacji przybliżyła widzom zagadnienie tradycyjnego zagórzańskiego stroju kobiet i mężczyzn, a także dziecięce codzienne odzienia. Drugi z wykładów wygłosił Wojciech Śliwiński, emerytowany pracownik Muzeum Sądeckiego Parku Etnograficznego w Nowym Sączu, który zaprezentował wyniki wieloletnich inwentaryzacji budownictwa pasterskiego w Gorcach. Rezultaty jego pracy zostały wydane przez Są-

decką Oficynę Wydawniczą w publikacji: „Szałasy w Gorcach – czyli krajobrazy utracone”.

Na zakończenie dnia odbyły się koncerty zespołów folklorystycznych. Na scenie Związku Podhalan na targowicy, zagrali: Młodzieżowy Gminny Zespół Regionalny z Niedźwiedzia, Dolina Mszanki z Mszany Górnej oraz Kasinianie-Zagórzanie. Zespoły te dotąd nie miały możliwości występowania w Rabce, stało się to możliwe dzięki realizacji tego projektu. Wieczór zakończył niespodziewany występ grupy śpiewaczej Koła Gospodyń Wiejskich z Popowa, wsi położonej w pobliżu Koszalina, które gościło u członkiń Koła Gospodyń „Paradne Gosposie” w Kasince Małej. Ostatnim punktem programu była sesja fotograficzna z udziałem osób w strojach ludowych.

W wydarzeniu uczestniczyli m. in. burmistrz Rabki-Zdroju Leszek Świder, przewodniczący Rady Miasta Rabki Zdroju Michał Skowron, Zastępca Wójta Gminy Mszana Dolna Katarzyna Szybiak, Sołtys Kasiny Wielkiej Adam Wrzecieonek oraz Prezes Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego Oddział Mszana Dolna Teofila Latoś.

Przez cały dzień o gości dbały członkinie Koła Gospodyń Wiejskich „Zagórzanki” z Kasiny Wielkiej, które przygotowały całodniową degustację. Na stole królowały wędzone serki, ogórki małosolne, swojski chleb ze smalcem; kulinarne dziedzictwo regionu reprezentowała tradycyjna sapka – jest rodzaj kluski prażonej z mąki razowej okraszonej skwarkami oraz swojski bigos i wypieki.

Równoległe wokół starego kościółka odbywał się kermasz ok. 25 twórców ludowych i rękodzielników. Region zagórzański reprezentowali twórcy zrzeszeni w stowarzyszeniu „Zagórzaniecy Pasjonaci”.

Planuje się że impreza będzie miała charakter cykliczny.

Organizatorzy dziękują osobom, które czynnie włączyły się w organizację imprezy między innymi Magdalenie Polańskiej z Urzędu Gminy Mszana Dolna, twórcom i rękodzielnikom, zespołom

MAŁGORZATA WÓJTOWICZ-WIERZBICKA

fot. Aleksander Hordziej

Budowa ośrodka zdrowia i Środowiskowego Domu Samopomocy w Mszanie Górnej

Sala komputerowa w szkole w Łętowem

Co tam panie na budowie?

Pogodne lato to najlepszy czas na prace budowlane w terenie. W ostatnich miesiącach dynamicznie postępują budowy zaplanowanych w zimie gminnych inwestycji, a ich efekty w wielu miejscach są już widoczne i służą ludziom.

Zakończono budowę mostu w ciągu drogi do os. Murzyny oraz przepustu w ciągu drogi do os. Fligi w Mszanie Górnej. Obydwie inwestycje są na etapie uzyskiwania pozwolenia na użytkowanie.

Znacząco poprawił się stan drogi głównej w Łostówce. Przebudowano tam drogę powiatową nr 1616K Mszana Górna – Podłopień. Obecnie inwestorzy podejmują starania w celu uzyskania stosownych pozwoleń na użytkowanie wykonanej infrastruktury. Na to zadanie powiat limanowski otrzymał dotację z programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016/2019 w wysokości 3 000 000,00 zł, natomiast gmina partycypuje w kosztach stanowiących udział własny powiatu i gminy jako jednostek realizujących to zadanie.

Dobiega końca remont drogi do os. Górki w Lubomierzu. Na to zadanie Gmina otrzymała z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego dotację w wysokości 150 000,00 zł z programu ochrony gruntów rolnych.

Trwa również budowa przepustu w ciągu drogi do os. Gacki w Olszówce.

Gmina Mszana Dolna otrzymała promesę dotacji na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze drogowej. W związku z tym realizowane są trzy zadania:

- remont drogi gminnej Kasina Wielka – Pańskie – Krzykacze
- remont drogi gminnej Lubomierz – Przysłop – Młyny
- remont przepustu w ciągu drogi gminnej Raba Niżna – Budzyń – Glisne.

W najbliższym czasie rozpocznie się remont drogi wewnętrznej na os. Talarki w Mszanie Górnej.

Remontowane są też mniejsze drogi wewnętrzne i osiedlowe oraz przepusty z wykorzystaniem środków finansowych funduszu sołeckiego poszczególnych wsi. Potrzeby w tym zakresie są znacznie większe i oczekiwania mieszkańców przerastają dotychczasowe możliwości budżetu gminy. Jak zawsze priorytetowo traktowane są drogi należące do gminy – tylko tam gmina może inwestować.

Inwestycje kubaturowe

W inwestycjach o charakterze kubaturowym większość wyśiłków skoncentrowano w celu jak najlepszego przygotowania bazy lokalowej i sportowej do potrzeb szkół i przedszkoli, w związku z rozpoczynającym się nowym rokiem szkolnym.

Rozpoczęta w sierpniu 2017 r. budowa sali gimnastycznej w Mszanie Górnej znajduje się obecnie na końcowym etapie realizacji. Wykonano już większość prac wykończeniowych. Położona została nawierzchnia w sali gimnastycznej, wykonano biały montaż, trwają prace porządkowe na zewnątrz budynku, układana jest kostka brukowa, powstaje nowe ogrodzenie.

Zakończono adaptację pomieszczenia na salę komputerową w Zespole Szkoły i Przedszkola w Łętowem. Uzyskano

Przepust w ciągu drogi do os. Gacki w Olszówce

Remont przepustu w ciągu drogi Gęsia Szyja w Glisnem

Droga gminna Kasina Wielka Pańskie Krzykacze

Sala gimnastyczna przy szkole nr 2 w Mszanie Górnej

piękną, wyposażoną już w biurka komputerowe salę informacyjną dla potrzeb młodzieży szkolnej.

Zaadaptowano również pomieszczenia na przedszkole w Szkole Podstawowej nr 1 w Mszanie Górnej. Przedszkole uzyskało odmalowane sale wraz z wyremontowanymi sanitariatami, dostosowanymi dla dzieci przedszkolnych.

Przedszkole przy szkole nr 1 w Mszanie Górnej

Na finiszu jest modernizacja ogólnodostępnego boiska sportowego przy ZPO w Kasinie Wielkiej – budynek B, na które otrzymaliśmy dofinansowanie z budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 168 000,00 zł, w ramach projektu pn. „Małopolska infrastruktura rekreacyjno – sportowa MIRS”.

Wykonano studnię głębinową wraz infrastrukturą towarzyszącą na potrzeby szkoły i przedszkola w Mszanie Górnej. Inwestycję zrealizowano w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. W trybie tym to na wykonawcy spoczywa obowiązek sporządzenia dokumentacji projektowej i wybudowanie zleconej inwestycji.

Równie dynamicznie przebiega rozbudowa i przebudowa ośrodka zdrowia w Mszanie Górnej. Powstaje budynek Środowiskowego Domu Samopomocy (obecnie w stanie surowym). jednocześnie trwa remont istniejącego ośrodka zdrowia oraz wykonywane są prace związane z konstrukcją dachu na obu budynkach.

W trakcie realizacji jest również rozbudowa i przebudowa budynku remizy OSP w Łętowie, na które gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 48 000,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w ramach programu Małopolskie Remizy 2019.

Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych

Przedszkole przy szkole nr 1 w Mszanie Górnej

Kanalizacja w Rabie Niżnej – coraz bliżej finału

Dobiega końca budowa pierwszego etapu kanalizacji w Rabie Niżnej. Kanały sanitarne zostały podłączone do oczyszczalni ścieków w Mszanie Dolnej poprzez łącznik biegnący przez teren miasta Mszana Dolna.

Obcenie trwa podłączanie gospodarstw domowych do sieci kanalizacyjnej. Niektóre domy w Rabie Niżnej już cieszą się ekologicznym i wygodnym rozwiązaniem sprawy nieczystości płynnych. Wykonawca kanalizacji na bieżąco podejmuje starania, żeby

przywrócić miejsca, gdzie prowadzono wykopy, do stanu sprzed rozpoczęcia inwestycji.

Całe zadanie inwestycyjne obejmuje wybudowanie 17 km kanałów głównych oraz trzy km przyłączy kanalizacyjnych. Do kanalizacji zostanie podłączonych ok. 150 budynków w Rabie Niżnej.

Inwestycja współfinansowana ze środków UE pozyskanych w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego PROW na lata 2014-2020 oraz preferencyjnej pożyczki z WFOŚiGW w Krakowie.

EDYTA TROMICZAK-KRZANIK

Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych

„Zagórzańskie Lato” – usta milczą, dusza śpiewa

Zmagania piłkarskie, degustacja potraw regionalnych, loteria fantowa, pokaz taekwondo, występy artystów, chórów, zespołów regionalnych, wszystkiego można było doświadczyć na tegorocznym „Zagórzańskim Leccie” w Mszanie Górnej.

W sobotę 29 czerwca Wójt Gminy Bolesław Żaba oficjalnie rozpoczął „Zagórzańskie Lato” oraz powitał przybyłych gości z gmin partnerskich: Marka Chrabąszcza – Burmistrza Miasta i Gminy Lubomierz na Dolnym Śląsku wraz z małżonką i pracownikami Urzędu Gminy i Miasta Lubomierz, a także Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Janusza Piechockiego – Burmistrza Miasta i Gminy Margonin wraz z małżonką oraz Jana Puchałę byłego Starostę Limanowskiego.

Pierwszy dzień rozpoczął się pokazem taekwondo olimpijskiego w wykonaniu uczniowskiego klubu sportowego

KORYO. Po przepięknym pokazie i gromkich brawach dla zawodników klubu, prowadzący imprezę Janusz Łukaszczuk rozpoczął turniej piłki nożnej o **Puchar Wójta Gminy Mszana Dolna**. Do rywalizacji stanęły 4 drużyny – LKS Ostra Olszówka (trener Maciej Potaczek), LKS Zenit Kasinka Mała (trener Mateusz Dąbrowa), LKS Witów (trener Leszek Kamiński) oraz piłkarze reprezentujący Akademię Piłkarską Bonito Mszana Dolna (w barwach KS Turbacz z trenerem Grzegorzem Szynalikiem). W tym roku uczestnikami turnieju byli piłkarze z roczników 2006/2007 oraz młodsi.

Wyniki turnieju:

I miejsce zajęła drużyna Akademii Piłkarskiej Bonito,
II miejsce zdobyli zawodnicy w barwach LKS Ostra,
III miejsce przypadło piłkarzom z KS Witów,
IV miejsce drużynie LKS Zenit.

Na sportowców czekały medale, dyplomy oraz upragniony puchar. Podczas turnieju zorganizowano również konkursy indywidualne. Tytuł Najlepszego Zawodnika Turnieju zdobył Jakub Konacki reprezentujący AP Bonito. Z kolei Najlepszym Strzelcem Turnieju okazał się Łukasz Ligas z LKS Ostra. Najlepszym Bramkarzem Turnieju został Igor Kotarski reprezentujący AP Bonito. Utytułowani zawodnicy otrzymali statuetkę oraz nagrodę rzeczową.

Kolejnym punktem imprezy był występ dzieci i młodzieży z Łętowego. Młodzi artyści zaprezentowali program związany z muzyką, tańcem i śpiewem zagórzańskim, a na koniec występu publiczność mogła zobaczyć pokaz tańca towarzyskiego.

Podczas imprezy była prowadzona loteria fantowa, która cieszyła się dużym zainteresowaniem. Publiczność z niecierpliwością i emocjami czekała na wyniki loterii. Rozlosowano wiele fantastycznych nagród, a cały dochód ze sprzedanych losów został przekazany na cel charytatywny. Nagrodzonym gratulujemy szczęścia, a fundatorom nagród dziękujemy za okazaną pomoc. Loterię fantową prowadzili pracownicy GOPS, którym serdecznie dziękujemy za zaangażowanie.

W dalszej części imprezy na scenie w solowym koncercie wystąpiła młoda i utalentowana wokalistka z Kasiny Wielkiej – Justyna Rusnarczyk, która jak co roku wspaniałym głosem ujęła i oczarowała publiczność. Następnie swoje umiejętności zaprezentowała „Dolina Mszanki” zespół folklorystyczny

WYDARZENIA

z Mszany Górnej, który od lat poprzez swoją działalność promuje kulturę naszego regionu.

Na zakończenie pierwszego dnia „Zagórzańskiego Lata” wszystkim uczestnikom świetną zabawę taneczną zapewnił DJ „DT Project”.

W drugim dniu „Zagórzańskiego Lata” fani orkiestr dętych mogli posłuchać koncertu Orkiestry OSP z Mszany Górnej. Swoje umiejętności zaprezentowały również zespoły regionalne „Łostowianie” oraz „Kasinianie – Zagórzanie”.

Na zaproszenie organizatorów do wspólnego świętowania odpowiedział i zaszczycił nas swoją obecnością Jan Hamerski – Senator RP. W swoim przemówieniu docenił on kultywowanie regionalizmu i tradycji poprzez organizowanie imprez o takim charakterze.

Zagórzańskie Lato to tradycyjnie okazja do degustacji potraw regionalnych. Stowarzyszenia działające na terenie Gminy Mszana Dolna stanęły do konkursu kulinarnego w różnych kategoriach. Wybornym smakiem potraw jak i wypieków mogliśmy się rozkoszować dzięki KGW „Paradne Gosposie” z Kasinki Małej, „Gosposie” z Mszany Górnej, „Zagórzanki” z Kasiny Wielkiej, KGW z Łę-

towego oraz Związku Podhalan Oddziału Górali Zagórzańskich w Lubomierzu. Oprócz wypieków i potraw przy ocenie w konkursie pod uwagę brane były również dekoracje stoiska.

W kategorii najsmaczniejsza potrawa, komisja postanowiła przyznać dwa pierwsze miejsca: Paniom z KGW w Mszanie Górnej za pierogi z bryndzą i skwarkami oraz ZPOGZ w Lubomierzu za kluski razowe ze skwarkami.

W kategorii najstarszy wypiek, komisja również przyznała dwa pierwsze miejsca: KGW z Kasiny Wielkiej za kołacz z makiem i KGW z Łętowego za kołacz z serem i mini buchty z różą.

Ocenie poddano również wystrój stoiska. W opinii komisji oceniającej najpiękniejsze stoisko przygotowały „Paradne gosposie” z Kasinki Małej.

W kategorii głos publiczności najczęściej głosów uzyskało Koło Gospodyń Wiejskich „Gosposie” z Mszany Górnej.

Specjalną nagrodę przyznał Marek Chrabąszcz Burmistrz z Lubomierza (województwo dolnośląskie) stoisku przygotowanemu przez Związek Podhalan Oddziału Górali Zagórzańskich w Lubomierzu.

Niedziela w Gorczańskim Parku Narodowym

16 czerwca kolejny raz zorganizowano piknik edukacyjno-turystyczny na polanie Trusiówka w Lubomierzu – Rzekach. Organizatorem imprezy był właściciel pola biwakowego – Gorczański Park Narodowy, a jej partnerem gmina Mszana Dolna.

Godnie i licznie zaprezentowali się na nim kreatorzy marki Zagorzańskie Dziedziny, reprezentujący samorząd. Barwne stoisko przepełnione wszystkim, co regionalne, rozciągało się na całej długości polany. Przy wejściu gości witały figury bacy zagorzańskiego wykonane misternie przez Józefa Kościelniaka z Raby Niżnej metodą korzenioplastyki. Baca, jak na słoneczną niedzielę przystało, przysiadł leniwie na pieńku i pykając swoją fajeczkę miał oko na to, co na swoim stoisku serwowały Baby z Raby. W zaaranżowanej pięknie zagrodzie rabiarki przygotowały coś dla ciała i dla ducha – były słodkości, gorący poczęstunek,

Nie mogło zabraknąć koncertu galowego, który był zwieńczeniem warsztatów wokalne – aktorskich przeprowadzonych na terenie naszej Gminy w ramach projektu „Mozart kontra Sinatra – Aktywizacja Integracyjna przez Sztukę” VIII – edycja. W projekcie uczestniczyli mieszkańcy wsi Olszówka, głównie członkowie chóru parafialnego, a także lokalna młodzież. Uczestnicy projektu mieli okazję poznać muzykę gospel, reggae, blues. Swoje wokalne umiejętności zaprezentowała Posłanka na Sejm – Anna Páluch, która zaśpiewała ukochaną pieśń Jana Pawła II „Barka” oraz wykonała duet z musicalu F. Lehara „Wesoła Wdówka” – „Usta milczą, dusza śpiewa”. Na scenie nie zabrakło również Posła Arkadiusza Mularczyka, który prócz śpiewu zaprezentował umiejętności tancerskie.

Dla tych, którym atrakcji scenicznych było mało, organizatorzy zapewnili stoiska gastronomiczne i handlowe. Najmłodszy goście „Zagorzańskiego Lata” mieli do dyspozycji bogato wyposażone wesołe miasteczko oraz piknik ekologiczny połączony z pokazem techniki grzewczej zorganizowany w ramach projektu „LIFE-Małopolska w zdrowej atmosferze”. (...) Wszystkie atrakcje pikniku ekologicznego zostały zasponsorowane w części przez firmę NOVA oraz ze środków projektu wymiany urzędzeń grzewczych na terenie Gminy Mszana Dolna w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

W drugim dniu świętowania swoją obecnością zaszczylicili nas: Jan Hamerski – Senator RP, posłowie na Sejm RP: Anna Páluch, Arkadiusz Mularczyk, Barbara Bartuś, Jan Puchała – były Starosta Limanowski, Ewa Filipiak- Przewodnicząca Rady Powiatu Limanowskiego, Marek Chrabąszcz – Burmistrz Miasta i Gminy Lubomierz na Dolnym Śląsku wraz z delegacją, Janusz Piechocki – Burmistrz Miasta i Gminy Margonin, radni powiatowi i gminni, dyrektorzy gminnych placówek oświatowych oraz sołtysi.

Honory gospodarzy pełnili: Bolesław Żaba – Wójt Gminy Mszana Dolna, Katarzyna Szybiak – Zastępca Wójta oraz Jan Chorągwicki – Przewodniczący Rady Gminy

Głównym punktem niedzielnego dnia imprezy był koncert zespołu „ŁZY”. Tłumy ludzi zgromadzonych przed sceną, bawiło się śpiewając najpopularniejsze piosenki zespołu takie jak: „Oczy szeroko zamknięte”, „Agnieszka już dawno...” czy „Narcyz się nazywam”. Podczas koncertu nie zabrakło oklasków, krzyków największych fanów oraz bisu zaśpiewanego z publicznością. Uroczą wokalistką Sara wraz z zespołem zapewniła publiczności wiele wrażeń oraz wspaniałą atmosferę.

Ten dzień wielu uczestnikom zostanie długo w pamięci.

Dziękujemy za wsparcie w organizacji imprezy radnym Gminy – Marii Majda oraz Krzysztofowi Kuczajowi, strażakom ze wszystkich gminnych jednostek OSP, Gabrielowi Rapta, zarządowi klubu sportowego „Witów” – Piotrowi Pajdzikowi, Stanisławowi Białoniowi, Edwardowi Gackowi, Józefowi Malcowi oraz pracownikom Urzędu Gminy.

Dziękujemy wszystkim za obecność i wspólną zabawę. Zapraszamy za rok!

Źródło: UG MSZANA DOLNA

Fot. Anna Petrycka, Maciej Liberda

przetwory ze spiżarni, ale i rękodzieło, które skutecznie wabiło najmłodszych. Turystów, którzy Trusiówkę odwiedzili całkiem przypadkowo, ale i tych, którzy w tym dniu wybrali się tam specjalnie, interesowały również mapy i informatory dotyczące gminy Mszana Dolna. Ulotki trzech gotowych już zagórzańskich wypraw questowych („Spacer

z Jaśkiem pod Śnieżnicą”, „Z Bulandą po Lubomierzu” oraz „Śladami piewcy Gorców”) rozchodziły się jak świeże bułeczki. Okazało się, że ta forma turystyki jest jeszcze bardzo mało znana, więc ciekawość i chęć poznania nowego pojawiały się na wielu twarzach gości z całej Polski. Dalej pięknymi uśmiechami i smakołykami przyciągały gospodynie

z Łętowego – częstowały słodkościami, chlebem ze smalczykiem i kiszonym ogóreczkiem oraz gorącym żurkiem. Wszystko przyprawiły porcją dowcipu. Pięknie swoje artystyczne dzieła zaprezentowali lokalni twórcy zrzeszeni w Stowarzyszeniu Rękodzielników „Zagórzańscy Pasjonaci” – na ich stoisku było najbardziej kolorowo i radośnie. Cieszy fakt, że turyści coraz chętniej kupują jako pamiątkę z pobytu w Beskidzie Wyspowym i Gorcach właśnie wytwory pracy rąk miejscowych artystów. Pytają o nie również w miejscach, w których nocują. Klasą samą w sobie i uznaną już marką jest Pasięka Bartek z Kasinki Małej, której również nie zabrakło na Trusiówce. Zioła, wyroby z wosku pszczelego, miód i inne produkty pszczoły, poczęstunek regionalnymi produktami podane z fachowym wykładem na temat właściwości zdrowotnych tych produktów zapewniły ciągły ruch wokół stoiska. Dopełnieniem prezentacji Zagórzańskich Dziejzin było monidło z parą w strojach zagórzańskich, w którym każdy z uczestników pikniku mógł sobie zrobić pamiątkowe zdjęcie oraz animacje przygotowane przez Józefę Potaczek i siostry Dorotę i Mariannę Kościelniak. Organizatorzy zagórzańskiego stoiska po raz pierwszy postanowili zaprezentować również nieco inne wyroby miejscowych przedsiębiorców – dzięki uprzejmości właścicieli firmy F.H.U. P. NACHMAN z Kasinki Małej oraz dużej pomocy Józefa Kościelnika i jego synów, zagórzańskie prezentowali swoje wyroby na paletach, tak bardzo popularnych dzisiaj w aranżacji przestrzeni w domu i wokół niego.

Należy jednak pamiętać, że oprócz Zagórzańskich Dziejzin, podczas pikniku bardzo ciekawe atrakcje zapewnił Gorczański Park Narodowy – zabawy edukacyjne, gry i zabawy terenowe oraz poczęstunek kiełbaskami z grilla. Do współpracy zaprosili również GOPR, policję i Lasy Państwowe – na tych stoiskach również nie zabrakło ciekawych animacji. Sporą dawkę informacji na temat powiatu limanowskiego zapewniło Starostwo Powiatowe w Limanowej.

MAGDA POLAŃSKA

Fot. Monika Kościelniak,
Magda Polańska, Wojciech Łojas

Spotkanie na szczycie

W tym roku po raz dziesiąty, 16 czerwca, odbyła się piesza wędrówka na Śnieżnicę (1006 m n.p.m.) w ramach akcji Odkryj Beskid Wyspowy.

Organizatorem niedzielnego spotkania była gmina Mszana Dolna oraz Forum Gmin Beskidu Wyspowego, Fundacja Rozwoju Regionu Rabka i Województwo Małopolskie.

Katarzyna Szybiak, zastępca wójta Mszany Dolnej powitała gości przyby-

łych na szczyt Śnieżnicy. Mszę świętą odprawił ks. Jan Zając, kapelan Młodzieżowego Ośrodka Rekolekcyjnego na Śnieżnicy. Oprawę muzyczną eucharystii zapewniła Orkiestra Dęta „Echo Zagórzeń” z Kasiny Wielkiej pod kierownictwem Adama Rusnarczyka.

W wydarzeniu uczestniczyły m.in. zorganizowane grupy turystów z Dąbrowy Górniczej i Nowego Sącza. Jak co roku przeprowadzone zostały konkursy w kilku kategoriach. Najmłodszym zdobywcą Śnieżnicy okazał się dziesięcioletni

ny Leon z Dobrej, najstarszym zaś Stanisław z Limanowej (80 lat). Grzegorz, który na Śnieżnicę przyjechał z Dąbrowy Górniczej, był turystą z najdalszego zakątka Polski, a Łukasz z Londynu – z najdalszego zakątka świata. Rodzinnie Śnieżnicę odkrywali Pietrzakowie z Przenoszy. Najlepszym w konkursie wiedzy o Beskidzie Wyspowym okazał się mieszkaniec Przenoszy – Stanisław. Nagrody za zajęcie II miejsca trafiły do rąk Julii, a za zajęcie III miejsca do rąk Krzysztofa z miejscowości Lipowe. „Najmilszą uczestniczką rajdu” wybrano Beatę z Kasiny Wielkiej, a „najmilszym” Ignacego z Tokarni. Laureaci konkursów otrzymali nagrody ufundowane przez gminę Mszana Dolna, które wręczyli: Katarzyna Szybiak oraz Maria Majda, Rafał Kubowicz, Halina Bubiłek – radni gminy Mszana Dolna.

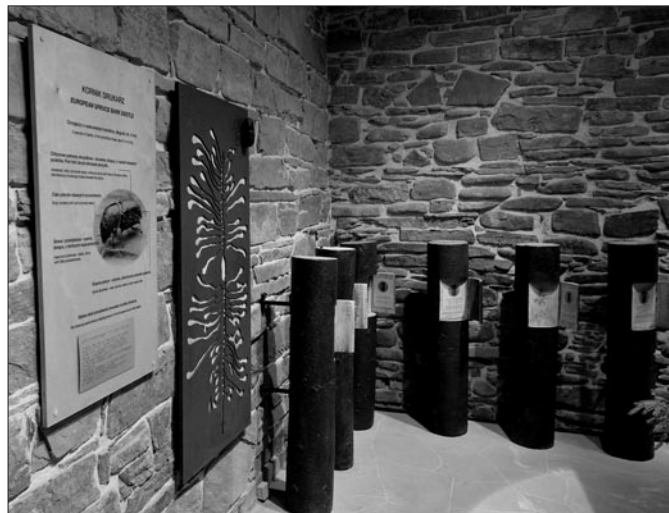
Wędrownicy mogli posmakować bigosu oraz pysznych wypieków, które przygotowało Koło Gospodyń Wiejskich „Zagórzeńki” z Kasiny Wielkiej.

Na szczycie każdy uczestnik pieszych wędrówek po Beskidzie Wyspowym mógł odebrać pamiątkową przypinkę na okoliczność tego spotkania.

Wydarzenie dofinansowano przez Województwo Małopolskie w ramach konkursu „Małopolska Gościńska 2019”.

PAULINA KĘPA, Fot. Paulina Kępa

Ośrodek Edukacyjny Gorczańskiego Parku Narodowego – multimedialna skarbnica wiedzy przyrodniczej

Pięknym zabytkiem staropolskiej architektury – z łamanym dachem, „wolni oczami” okienek na poddaszu, wejściem ujętym w pion białych kolumn, wysokim przyziemiem z piaskowcowego ciosu – jest oficyna dworska. Znajduje się ona na terenie parku dworskiego hrabiów Wodzickich w Porębie Wielkiej, będącego w zarządzie Gorczańskiego Parku Narodowego. To tutaj – dzięki prawie dwumilionowemu dofinansowaniu z funduszy europejskich – Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 – powstał Ośrodek Edukacyjny Gorczańskiego Parku Narodowego.

Adaptacja zabytkowego obiektu na cele edukacyjne trwała prawie trzy lata i przyniosła imponujący efekt. Na parterze powstały: sale konferencyjna i warsz-

tatowa, punkt informacji turystycznej oraz biblioteka z czytelnią, oferująca bogaty księgozbiór z pokaźnym zasobem przyrodniczych wydawnictw. Wszystkie pomieszczenia są wyposażone w multi-

medialny sprzęt. Będą z tego korzystać mieszkańcy gorczańskich miejscowości oraz turyści, chętni do uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych, warsztatach i wykładach. Uzupełnieniem wiedzy o Gorczańskim Parku Narodowym mogą być powstałe w ramach projektu filmy: 40-minutowa opowieść ukazująca bogactwo gorczańskiej przyrody oraz trzy krótkie filmy poruszające problemy ochrony górnoreglowych borów świerkowych, dużych drapieżników oraz roli martwych drzew w lesie.

Zaadaptowana na przyrodniczą ekspozycję piwnica oficyny to fantastyczne miejsce spotkania z fenomenem gorczańskiej przyrody. Kolejne aranżacje zapraszają do wędrowki, która rozpoczyna się w dolinie górskiego potoku i prowadzi przez buczynę karpacką, górnoreglowy bór świerkowy aż na polanę regłową pod Turbaczem. Dioramy pokazują najwspanialsze okazy gorczańskiej fauny i flory, a szczególną uwagę poświęcono ssakom drapieżnym. Stanowiska interaktywne, ścieżki dźwiękowe, aplikacje multimedialne, filmy, szerokie panoramy – pozwalają kontakt z gorczańską przyrodą przeżywać i chłonąć wszystkimi zmysłami. Można tu zoba-

czyć i usłyszeć, co dzieje się w sercu lasu, pod ziemią, w powietrzu, w wodzie, nawet pod korą i we wnętrzu martwego pnia. Bacówkowa aranżacja ukazuje kulturę pasterską gorceńskich hal i odkrywa tajniki wyrobu oscypków.

Szansa poznania i zachwycenia się osobliwością Gorców, jaką dają Ośrodek Edukacyjny i jego ekspozycja przyrodnicza, dostępna jest także dla osób z różnymi dysfunkcjami, m.in. dla niewidomych i niedowidzących.

Realizacja projektu pod tytułem „Adaptacja zabytkowego obiektu architektonicznego na Ośrodek Edukacyjny Gorceńskiego Parku Narodowego wraz z zagospodarowaniem edukacyjnym parku dworskiego w Porębie Wielkiej” pozwoliła jednocześnie na uzupełnienie w parku dworskim systemu ścieżek spacerowych, stworzenie zielonego bindaża i platformy widokowej. Czyni to parkowy teren zarazem ciekawostką turystyczną, atrakcyjnym miejscem wypoczynku i rekreacji, jak też doskonałym zapleczem do prowadzenia edukacji w terenie.

Ekspozycję przyrodniczą będzie można zwiedzać już od 1 października. Szczegółowa oferta Ośrodka Edukacyjnego GPN znajduje się w „Informatorze dla nauczycieli i organizatorów wycieczek edukacyjnych”, który jest dostępny w GPN.

Adres: Ośrodek Edukacyjny
Gorceńskiego Parku Narodowego
Poręba Wielka 4
34-735 Niedźwiedź, tel. 18 33 17 944

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Jesteś posiadaczem psa? O tym musisz pamiętać!

Posiadanie czworonożnego towarzysza to nie tylko powód do radości, ale też liczne obowiązki. Ich nieprzebranie jest tożsame ze złamaniem prawa i prowadzi do ściśle określonych konsekwencji. Jakich zasad musi przestrzegać każdy właściciel psa?

Ponoszenie odpowiedzialności za zachowanie psa

A tym samym odpowiedzialność za wszystkie szkody przez niego wyrządzone. Art. 431 § 1 kodeksu cywilnego brzmi: „Kto chowa zwierzę albo się nim posługuje, obowiązany jest do naprawienia wyrządzonej przez nie szkody niezależnie od tego, czy było pod jego nadzorem, czy też zabłąkało się lub uciekło, chyba że ani on, ani osoba, za którą ponosi odpowiedzialność, nie ponoszą winy”. Konieczność wypłacenia odszkodowania z powodu zachowania psa nie stanowi jedyne rodzaju konsekwencji, które musi mieć na względzie jego właściciel. Może on być bowiem także pociągnięty do odpowiedzialności karnej, jeśli jego zwierzę spowoduje poważną szkodę o charakterze niemajątkowym, np. uszkodzenie ciała innej osoby czy narażenie jej na szok psychiczny.

Sprawowanie nadzoru nad zwierzęciem

Kwestię sprawowania kontroli nad psem w miejscach publicznych reguluje kodeks wykroczeń. Art. 77 stanowi, iż niezachowanie środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, podlega karze grzywny do 250 zł albo karze nagany. Za wspomniane środki uznać można smycz bądź kaganiec. Art. 10a ust. ustawy o ochronie zwierząt mówi natomiast o zakazie puszczenia psów bez możliwości ich kontroli i bez oznakowania umożliwiającego identyfikację właściciela lub opiekuna.

Warto też wspomnieć o kwestii kontrolowania psa przebywającego na terenie lasu, którą reguluje art. 166 Kodeksu Wykroczeń: „Kto w lesie

puszcza luzem psa, poza czynnościami związanymi z polowaniem, podlega karze grzywny albo karze nagany”.

Zagwarantowanie dobrych warunków bytowania

Prawo do dobrych warunków życia zapewnia czworonogom ustawa o ochronie zwierząt. Przez dobre warunki bytowania rozumie się odpowiednie dostosowane lokum, które ma nie tylko ochraniać przed zmiennymi i niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, ale również umożliwiać dostęp do światła dziennego czy swobodne poruszanie się. Trzymanie psa na uwięzi jest prawnie dozwolone wyłącznie w określonym wymiarze czasowym, nieprzekraczającym 12 godzin na dobę. Sama smycz musi mieć przy tym co najmniej trzy metry długości.

Pamiętanie o koniecznych szczepieniach

Ten obowiązek nakłada na właścicieli psów ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Artykuł 56 mówi o konieczności ochronnego szczepienia psów przeciwko wściekliźnie. Powinno ono mieć miejsce nie później niż 30 dni od dnia ukończenia przez psa 3. miesiąca życia oraz być powtarzane co roku. Za zaniechanie tej powinności grozi kara grzywny (od 20 – 500 zł), aresztu bądź pozbawienia wolności do lat 3.

Otrzymanie zezwolenia na chowanie psa rasy uznanej za agresywną

Obowiązek ten wyegzekwował Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, wydając dnia 28 kwietnia 2003 r. rozporządzenie w sprawie wykazu ras psów uznawanych za agresywne. Akt ten obliuguje właściciela, który chciałby chować psa rasy uznawanej za niebezpieczną, do uzyskania pozwolenia od właściwego organu gminy.

Źródło: gazetaprawna.pl

Energia naszych domów

Energia w domu kojarzona jest głównie z prądem. Drugie skojarzenie przychodzi zimą, gdy dom potrzebuje energii cieplnej. To właśnie sposoby pozyskiwania ciepła dla domu są głównym przedmiotem w dyskusji o jakości powietrza.

Sieci ciepłownicze to przywilej wielkich miast. Alternatywne samowystarczalne źródła energii to domena zamożnych obywateli. Pozostali wybierają indywidualne źródła ogrzewania w postaci kotłów na paliwa stałe, gazowe lub olej opałowy. Niewątpliwym pozostaje fakt, że znacząca większość domów potrzebuje w okresie jesienno-zimowym dodatkowej energii, aby zapewnić komfort cieplny jego mieszkańcom. Poza ciepłem zimą, coraz częściej domy potrzebują chłodu latem. To także wydatek energetyczny, zasilany najczęściej energią elektryczną. Proporcja pomiędzy zużyciem energii a utrzymaniem komfortu cieplnego w budynku zarówno zimą, jak i latem zależna jest głównie od jakości wykonania budynku. Wynika to na wstępie z odpowiedniego zaprojektowania kwestii izolacji już na poziomie fundamentów. W wielu przypadkach, zwłaszcza podczas prac budowlanych wykonywanych metodą gospodarczą, spotkać można się z poglądem, że skoro dom nie posiada piwnic, zbędne jest wykonywanie izolacji fundamentów. Brak lub niewłaściwe wykonanie tego elementu budynku, w zależności od rodzaju gruntu objawi się w trakcie eksploatacji budynku wilgocią, której pozbycie się można porównać do walki z wiatrakami. Osuszanie wymaga energii,

a podciągająca kapilarnie woda będzie nieustannie dostarczać niechcianego zwłaszcza zimą chłodu. Podciąganie kapilarnie można porównać do podlewania kwiatów w doniczce od strony podstawki. Ci którzy zauważyli już ten błąd konstrukcyjny, często podejmują prace naprawcze. Tutaj warto zwrócić uwagę, że w przypadku zasolonych ścian fundamentów, zamykanie ich izolacją bez odpowiedniego osuszenia jest działaniem nieskutecznym, a wręcz szkodliwym. Kolejnym ważnym elementem izolacyjnym jest dokładne połączenie izolacji ścian fundamentów z izolacją pierwszej kondygnacji. Miejsca te często ulegają uszkodzeniu w trakcie prac ziemnych wokół budynku. Uszkodzona folia kubelkowa lub postrzępiony styropian, zasmarowany pianką montażową, to miejsca, w których woda jako dobry przewodnik cieplny zawsze znajdzie sobie miejsce, aby wyprowadzić ciepło z naszego domu. Budując lub remontując dom, wiemy, że stolarka okienna i drzwiowa powinna posiadać niski współczynnik przenikalności cieplnej. Zabezpiecza nas to latem przed nadmiernym nagrzewaniem pomieszczeń, a zimą przed ich wychłodzeniem. Zapominamy jednak często lub nie jesteśmy świadomi potrzeby dopilnowania ekipy montażowej, ażeby montaż owej stolarki odbył się prawidłowo. Najczęstsze grzechy to niedopasowanie wymiaru okna do otworu w ścianie i prowizoryczne podkładanie kawałków materiałów budowlanych, punktowe stosowanie pianki montażowej. Szczegółem są śruby kotwiące stolarkę do ścian. Tutaj warto zadbać, aby przed wkręceniem były posmarowane np. silikonem. Przy budowie łatwo zapomnieć o poziomym ociepleniu ścian szczytowych lub o miejscach pomiędzy pierwszą zewnętrzną krokwią a ścianą. Te niedoróbki nie będą wizualnie przyciągać uwagi estety. Odczuwalne będą jednak w portfelu w postaci rachun-

ku za energię. Efektem finalnym działań termomodernizacyjnych jest najczęściej pięknie odmalowana elewacja wykonana ze styropianu. Czy to wystarczy? Nowe domy posiadają zazwyczaj ocieplenie w stropach. W przypadku termomodernizacji starszych budynków często zachowujemy się tak, jakbyśmy zimą ubierali ciepły kożuch, ale zapominali o skarpetach i czapce. To porównanie wprost odnosi się do stropów nad piwnicami lub płyt, na których posadowiony jest budynek oraz do stropów pomiędzy poddaszem, a częścią użytkową. O ociepleniu od strony poddasza najczęściej zapominają właściciele budynków, w których ta kondygnacja nie jest częścią użytkową. Właściwa izolacja termiczna budynku to fundament w dążeniu do dobrej jakości powietrza. Im mniej energii będzie potrzebował twój dom, tym mniej zanieczyszczeń wyemitujesz. Myślisz, że gdy ogrzewasz dom gazem, to nie należysz do grupy, która może zrobić jeszcze coś dla klimatu? Możesz wiele, bowiem zapasy gazu mają posłużyć także przyszłym pokoleniom. Podobnie jest ze wszystkimi surowcami. Podstawą zrównoważonego korzystania ze środowiska jest nie tylko niezanieczyszczanie, ale takie korzystanie z jego dóbr, aby przyszłe pokolenia też mogły ich użyć.

JACEK PIETRZYK

Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Zielonki

PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ STOWARZYSZENIE ROZWOJU GMINY ZIELONKI PRZY WSPARCIU MERYTORYCZNYM I ORGANIZACYJNYM STOWARZYSZENIA KORONA PÓŁNOCNEGO KRAKOWA, KOŁA NAUKOWEGO BOZON I KOŁA NAUKOWEGO KLIWENT AGH. FINANSOWO PROJEKT WSPIERA WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE ORAZ GMINY: ZIELONKI, WIELKA WIEŚ, IGOŁOMIA-WAWRZEŃCZYCE, MSZANA DOLNA, MICHAŁOWICE.

Zmiany na stanowiskach dyrektorów oraz w sieci szkół

W ośmiu samorządowych placówkach oświatowych zostały ogłoszone konkursy na stanowiska dyrektorów; w siedmiu z powodu kończących się kadencji i w jednej nowo powstałej szkole.

Od września 2019 r. funkcję dyrektorów szkół pełnić będą:

1. Zespół Placówek Oświatowych w Kasince Matej – Magdalena Obajtek
2. Szkoła Podstawowej Nr 2 w Kasince Matej – Czestawa Łabuz
3. Szkoła Podstawowa Nr 3 w Kasince Matej – Barbara Tokarz
4. Zespół Szkoły i Przedszkola Nr 1 w Kasinie Wielkiej – Janina Ziemianin
5. Zespół Szkoły i Przedszkola Nr 2 w Kasinie Wielkiej – Zbigniew Jarosz
6. Zespół Szkoły i Przedszkola w Olszówce – Urszula Rzepka
7. Zespół Szkoły i Przedszkola w Łostówce – Janina Flig
8. Zespół Placówek Oświatowych w Rabie Niżnej – Agata Jarosz

9. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Lubomierzu – Jadwiga Baran-Stożek
10. Szkoła Podstawowa Nr 2 w Lubomierzu – Maria Bożek
11. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Mszanie Górnej – Jarostaw Mazur
12. Zespół Szkoły i Przedszkola w Mszanie Górnej – Stanisława Nowak
13. Szkoła Podstawowa w Łętowem – Genowefa Hornik
14. Szkoła Podstawowa w Glisnem – Krystyna Pajka

Samorzady musiały ustalić nowy plan sieci szkół uwzględniający wszystkie zmiany wprowadzone przy wdrażaniu reformy edukacji – a zatem włączenie i likwidację gimnazjów oraz nowe typy szkół. To kolejny etap reformy związany z ostateczną likwidacją gimnazjów. Pierwsi absolwenci ośmioletnich szkół podstawowych opuszczą mury swoich szkół, a dalsze kształcenie będą kontynuować w 4-letnich liceach ogólnokształcących i 5-letnich technikach lub branżowych szkołach I stopnia. Przy ustaleniu sieci szkół postanowiono utworzyć z dniem 1 września nową szkołę w Kasinie Wielkiej w istniejącym dotychczas budynku „B” ZPO, tj. Zespół Szkoły i Przedszkola Nr 2 w Kasinie Wielkiej.

AGATA CHORAŃGWICKA

Coś się kończy, a coś zaczyna...

Podczas obrad XI Sesji Rady Gminy Mszana Dolna w dniu 28 czerwca 2019 r., przedstawiciele naszego samorządu: radni, sołtysi oraz pracownicy ZEAS pożegnali przechodzącą na emeryturę Dyrektora Zespołu Placówek Oświatowych w Kasince Małej – Panią Annę Piwowarską.

Pani Anna Piwowarska była pracownikiem pedagogicznym przez 35 lat. Stanowisko Dyrektora Zespołu Placówek Oświatowych objęła w 2004 r. Pełniła tę funkcję nieprzerwanie przez 15 lat.

Za wieloletnią współpracę – oficjalne podziękowania na ręce Pani dyrektor złożył Wójt Gminy Mszana Dolna oraz Przewodniczący Rady Gminy wraz z Radnymi. Wszyscy życzyli Pani Annie dobrego zdrowia, spełnienia marzeń oraz wszelkiej pomyślności na dalsze lata. Pani Anna natomiast zapewniła, że będzie nadal współpracować ze Szkołą i nie odmówi pomocy, jeżeli będzie taka potrzeba.

Słowa podziękowania popłynęły również do Pani Agaty Zięby – kończącej 7 letni okres pełnienia funkcji dyrek-

tora Szkoły Podstawowej Nr 3 w Kasince Małej.

AGATA CHORĄGWICKA

Również społeczność Zespołu Placówek Oświatowych w Kasince Małej podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego 2018/2019 pożegnała swoją Dyrektora Annę Piwowarską, a wraz z nią dwie nauczycielki, Pani: Elżbietę Strug – nauczycielkę edukacji wczesnoszkolnej i muzyki, a także Panią Elżbietę Piwowar

– nauczycielkę edukacji przedszkolnej, które po wielu latach pracy w tej szkole przeszły na zasłużoną emeryturę. (...).

Podziękowania i słowa uznania dla nauczycielek za trud włożony w kształcenie oraz wychowanie dzieci i młodzieży, za wieloletnią pracę na rzecz szkolnej społeczności popłynęły od nowej Dyrektora – Magdaleny Obajtek, Starszego Wizytatora Kuratorium – Małgorzaty Lenartowicz, Wójta Gminy Mszana Dolna – Bolesława Żaby, Sołtys wsi Kasinka Mała – Heleny Kani, przedstawiciela służby zdrowia – Marii Lis, nauczycieli, pracowników szkoły, przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego, przedszkolaków i rodziców. W przemówieniach pełnych wzruszeń i wspomnień padło wiele ciepłych słów na temat odchodzących na emeryturę nauczycielek, ich zasług, serdeczności, profesjonalizmu, zaangażowania i rzetelnej pracy. Były kwiaty, upominki, uśmiechy i łzy wzruszenia..

„Coś się kończy, coś zaczyna” – podsumowują kasinceńscy nauczyciele. Dla naszej Pani Dyrektora Anny Piwowarskiej, Pani Elżbiety Strug i Pani Elżbiety Piwowar kończy się czas trudnej i pełnej wyrzeczeń, ale jakże satysfakcjonującej pracy nauczyciela oraz dyrektora szkoły, a zaczyna się czas zasłużonego wypoczynku w gronie rodziny i przyjaciół. Jeszcze raz dziękujemy Paniom za wszystko, życzymy, aby dalsze lata upływały w zdrowiu, szczęściu i spokoju.

DOROTA BOROWIEC

Fot. Paweł Gargas

Stypendium od wójta

„Pracuj rzetelnie, bo z owoców twojej pracy korzystają inni, jak ty korzystasz z pracy innych”. Te słowa kardynała Stefana Wyszyńskiego dyktowane były dzieciom i młodzieży, kończących kolejny rok szkolny.

28 czerwca podczas XI zwyyczajnej sesji Rady Gminy w sali obrad Urzędu Gminy Mszana Dolna wójt Bolesław Żaba, wicewójt Katarzyna Szybiak oraz przewodniczący Rady Gminy Jan

Choraǳewicki wręczyli najzdolniejszym uczniom szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy listy gratulacyjne wraz z dyplomami, składając przy tej sposobności powinszowania za doskonałe wyniki w nauce.

Bolesław Żaba przed ich wręczeniem nadmienił, że, aby uzyskać stypendium naukowe, trzeba osiągnąć wysokie wyniki w nauce – czasem jest to średnia sięgająca nawet powyżej 5,5 – bądź zdobyć tytuł laureata albo finalisty na szczeblu co najmniej wojewódzkim lub ogólnopolskim.

Włodarz gminy w imieniu własnym, jak i w imieniu Rady Gminy serdecznie pogratulował uczniom, ich rodzicom i nauczycielom dotychczasowych dokonań, podkreślił, że i tak w dużej mierze, tak wysokie osiągnięcia najwięcej zależą od samych uczniów.

Życzył dalszych sukcesów, wspaniałych osiągnięć edukacyjnych, doskonalenia wiedzy i umiejętności, a przede wszystkim realizacji własnych planów. Wyraził nadzieję, że są one zapowiedzią dalszego rozwoju i w przyszłości zaowocują jeszcze lepszymi wynikami nie tylko w życiu szkolnym, ale i osobistym.

MAŁGORZATA LUPA, fot. Sabina Krężel

Informacje organizacyjne na nowy rok szkolny

W związku z rozpoczęciem roku szkolnego 2019/2020 informujemy:

- rozpoczęcie roku szkolnego 2019/2020 – 2 września 2019 roku,
- zimowa przerwa świąteczna w szkołach – 23 do 31 grudnia 2019 roku,
- ferie zimowe dla województwa małopolskiego – 27 stycznia do 9 lutego 2020 roku,
- wiosenna przerwa świąteczna w szkołach – 9 do 14 kwietnia 2020 roku,
- egzamin ósmoklasisty ustali dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej,
- ferie letnie w szkołach – 27 czerwca do 31 sierpnia 2020 roku.

Nowy rok szkolny w gminie Mszana Dolna, wg dotychczasowych projektów organizacyjnych, rozpocznie: w przedszkolach 626 dzieci, w szkołach podstawowych 1663 uczniów, to jest mniej o 222 uczniów ogółem w porównaniu do roku poprzedniego. Zmniejszenie liczby uczniów jest wynikiem likwidacji gimnazjów z dniem 31 sierpnia 2019 r.

W gminie funkcjonuje 7 przedszkoli samorządowych, 1 niepubliczny punkt przedszkolny, 14 samorządowych szkół podstawowych. W każdej szkole podstawowej są oddziały

przedszkolne bądź przedszkola. Podręczniki i materiały ćwiczeniowe dla wszystkich uczniów znajdują się w szkołach i uczniowie wypożyczają je z biblioteki szkolnej na bieżący rok szkolny.

We wszystkich szkołach można wykupić obiady/ posiłek dla uczniów. Uczniowie objęci pomocą socjalną otrzymują obiady bezpłatnie.

Dowóz do szkół uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (na wnioski rodziców) organizuje Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół z siedzibą w Urzędzie Gminy w Mszanie Dolnej.

Stypendia socjalne na cele edukacyjne dla uprawnionych uczniów realizowane są w ZEAS w Urzędzie Gminy Mszana Dolna. Wnioski należy złożyć do 15 września. O stypendium mogą ubiegać się uczniowie pochodzący z rodzin, w których dochód na członka rodziny nie przekracza 528 zł netto miesięcznie.

Wnioski o stypendium naukowe dla uczniów szkół podstawowych można składać za rok szkolny 2018/19 do 30 września w ZEAS. Program rządowy „Dobry Start” realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

AGATA CHORAǳEWICKA

Jak wesprzeć dziecko w nauce języka obcego?

Zostałam poproszona o napisanie poradnika, jak wesprzeć dziecko w nauce języka obcego. Przyznaję, że gotowej metody nie ma. Gdyby takowa istniała, żadne szkoły językowe, korepetycje i zagraniczne turnusy nie miałyby sensu.

Jeśli chodzi o naukę języka, szkoły kuszą kolorowymi podręcznikami, plecaczkami, płytami, aplikacjami na tablety i innymi marketingowymi gadżetami, które nie do końca przekładają się na efekty umiejętności posługiwania się językiem obcym. Oczywiście wydaje się fakt, że którąkolwiek ze szkół językowych wybierze, będzie to dla waszego dziecka dobre. Każde kilka minut na lekcji i każde zapamiętane słówko, zwrot czy zasada gramatyczna to maleńki sukces w bardzo długiej drodze nauki języka obcego. Niemniej jednak nie jest prawdą, że musi to być nauka na komputerze czy na tablecie. Z perspektywy lektora językowego, to fajne narzędzie, które pomaga nauczać, natomiast z punktu widzenia logopedy, mającego na uwadze harmonijny rozwój dziecka, to niestety zło, które trzeba ograniczać. Zło przeciwdziałające rozwojowi mowy, pogłębiające wady postawy, pogłębiające deficyty uwagi i koncentracji, alienujące dzieci i jeszcze wiele innych.

Wybierając metodę nauczania, nie dajmy się skusić szeroko pojętej reklamy, a wybierajmy wszystko zgodnie z dobrem dziecka. Nie da się nauczyć języka, zakładając słuchawki na noc, nie da się nauczyć go zakładając magiczne okulary, nie da się też nauczyć go, grając wyłącznie w gry czy stosując najnowocześniejszy na rynku, nowatorski i opatentowany kurs językowy. Uwierzcie mi, gdyby istniała taka metoda, jej założyciel byłby miliarderem i siedział obecnie w domku na Karaibach, popijając drinka z palemką. Nauka języka obcego to długi, żmudny proces z ciągłą

potrzebą konsekwencji i regularności. Jedyne, co może ten proces umilić, to kreatywny nauczyciel, który lubi swoją pracę i poświęca się jej. To od tego głównie zależy sukces w osiągnięciu celu. Jakiś czas temu przeczytałam artykuł, że najwięcej uczymy się od osób, które lubimy. Zgadzam się z tym w stu procentach. Żeby nauczyciel przekazał swoją wiedzę uczniowi, najpierw musi wkupić się w jego łaski. Nie chodzi tutaj oczywiście o przynoszenie słodyczy na lekcje, a raczej o zaciekawienie słuchacza czy wręcz sprawienie, by bardzo nas polubił. Wtedy jest w stanie zrobić dla nauczyciela bardzo dużo. Nawet wykuć na blachę czasowniki nieregularne czy tabliczkę mnożenia. Opatentowana metoda nauczania gra tutaj drugie skrzydce. Gadżety to metody trzecie, albo i dalsze. Owszem – dziecko grające na komputerze w grę, która jest anglojęzyczna, nauczy się wielu nowych słówek. Z mojego doświadczenia, głównie takich jak (pistolet, magazynek, brak amunicji, martwy, drugie życie, etc.) Może się mu to przydać, jeśli w przyszłości planuje zostać np. snajperem czy żołnierzem, ale w zwyczajnych sytuacjach życiowych rzadko używa się tego typu słownictwa. Oczywiście hiperbolizując celowo. Wszystko w granicach zdrowego rozsądku. Ale nigdy nie zgodzę się z tym, że „moje dziecko nauczyło się angielskiego tylko z gier komputerowych”. Niemożliwe – dziecko nauczyło się podstaw w szkole, więcej na korepetycjach, a gry jedynie wspierały go w tym.

Jest kilka rzeczy, które mogę wam doradzić i zawsze to robię na spotkaniach z rodzicami naszych kursantów.

Dla dzieci:

- Po pierwsze: mnóstwo piosenek w języku obcym (piosenki są rytmiczne, często rymowane – dzieci zapamiętują je w całości, ze wspinałym akcentem, często na począt-

ku nawet nie znając znaczenia tych tekstów, uświadamiają sobie, co znaczą, po czasie. Podobnie rzecz ma się z dorosłymi. Wystarczy przypomnieć, jak wkroczyła do polskich stacji radiowych piosenka „Despacito” – każdy nucił na swój sposób. Bez znajomości słów, a jednak śpiewał. Jak wychodziło, tak wychodziło i tworzyły się nowe słowa, ale o to chodzi. O otwartość na język, żeby w dzieciach zaszczepić świadomość, że ten język obcy, wcale taki obcy nie jest, żeby pokazywać im, że angielski, niemiecki czy jeszcze inny język ich otacza, że nie trzeba się go bać. Przy okazji – ilu z Was wie, co oznacza „despacito”?

FOT. ARCH.

- Po drugie: jeśli macie rodzinę za granicą, a naprawdę sporo Polaków obecnie ma, to postarajcie się, żeby choć raz w roku, raz na dwa lata wysłać swoje dziecko do nich na kilka czy kilkanaście dni. Nie musi to być organizowany przez biuro podróży drogi turnus (choć jeśli kogoś stać, to takie turnusy mają bardzo duży sens nauczania języka dla młodzieży, nastolatków i dorosłych). Przebywanie w środowisku, gdzie naturalnie używa się danego języka, to obecnie chyba najszybsza i najbardziej efektywna metoda nauczania go.
- Po trzecie: jeśli już oglądamy bajki, to włączajmy je w oryginalnej wersji językowej. Na portalach internetowych jest mnóstwo Świnki Peppy,

Pidżamersów, Boba Budowniczego, Strażaka Sama i innych, w różnych wersjach językowych. Oglądanie bajek w oryginalnej wersji językowej daje bardzo duży efekt w skuteczności nauki języka. Dzieci w naturalny sposób przyswajają słówka, czasem nawet całe zwroty. Znana pedagog Maria Montessori zwykła mawiać, „że dzieci są gąbkami, gdyż chłoną wszystko z otoczenia, bez dokonywania selekcji, czy te informacje będą dla nich użyteczne czy też nie. Dzieci najpierw nieświadomie chłoną informacje.

Dopiero po około trzecim roku życia, mózg dziecka dokonuje selekcji tego, co jest mu potrzebne do funkcjonowania i usuwa zbędne połączenia neuronalne, by zrobić miejsce dla tych bardziej użytecznych.”

- Po czwarte: wspierajmy, na ile to możliwe, naukę języka obcego naszego dziecka. Grajmy z nim w językowe memory, językowe układanki, bawmy się tą nauką. Zawsze powtarzam rodzicom pytającym, czy jest sens posyłania trzylatka na angielski: TAK. To dziecko jeszcze ma dużo wolnego czasu, nie ma zadań domowych, tabliczki mnożenia, sprawdzianów, zajęć wyrównawczych. To dziecko nie traktuje nauki jako przykrego przymusu, a jako nową nieodkrytą przygodę.

Jeśli chodzi natomiast o porady dla młodzieży czy dorosłych to:

- jest jedna: samodyscyplina i konsekwencja. Jeśli zaczynacie kurs, kończcie go. Uczcie się. Bądźcie na nim obecni. Nikt nie zrobi tego za was, a jeśli będziecie szukać wymówek i chodzić na co trzecie zajęcia, nigdy się języka nie nauczycie. Oczywiście można, a nawet trzeba zastosować też punkty dotyczące nauki języka u dzieci przerobione na nieco starszego odbiorcę, jak oglądanie filmów w obcym języku, śpiewanie piosenek radiowych czy wyjazdy zagraniczne.

ANNA KRZYSZTOFIAK

Dyrektor Centrum Edukacji i Rozwoju
eMKa w Kasince Małej

Przerwa wakacyjna w SPInKach!

Wraz z zakończeniem roku szkolnego 2018/2019 w czterech szkołach: Szkoła Podstawowa w Rabie Niżnej, Szkoła Podstawowa w Kasinie Wielkiej, Szkoła Podstawowa nr 1 w Mszanie Górnej, Szkoła Podstawowa nr 1 w Kasince Małej zakończył się kolejny okres działania Szkolnych Punktów Informacji i Kariery ramach projektu „Modernizacja Kształcenia zawodowego w Małopolsce II” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

S PInKi prężnie działały cały rok. W minionym roku szkolnym do projektu zostało zrekrutowanych 89 uczniów, kontynuowano wsparcie dla 82 uczniów. Udział w projekcie zakończyło 171 uczniów, zostało przygotowanych 170 Indywidualnych Planów Działań. Uczniowie uczestniczyli w zajęciach pozalekcyjnych w formie warsztatów, wyjazdów zawodoznawczych oraz indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym.

W szkołach doradcy zawodowi przeprowadzili łącznie 617 godzin zajęć, w tym 227 grupowych oraz 390 konsultacji indywidualnych. Uczniowie chętnie uczestniczyli w zajęciach, w ramach których zapoznawali się z różnymi zawodami, z aktualną ofertą szkół ponadgimnazjalnych oraz sytuacją na rynku pracy. Doradcy zawodowi opracowy-

wali z dziećmi Indywidualne Plany Działania w celu wyboru najlepszej możliwej dla nich ścieżki dalszej kariery zawodowej wynikającej z ich zainteresowań i predyspozycji.

Zorganizowane zostały również spotkania z rodzicami, podczas których przekazane zostały informacje na temat udziału ich dzieci w projekcie oraz że taka forma pomocy ma ułatwiać dzieciom podjęcie decyzji, co do dalszej drogi ich kształcenia oraz pomóc określić predyspozycje zawodowe.

Łącznie od początku realizacji projektu wsparciem zostało objętych 514 uczniów oddziałów gimnazjalnych oraz klas VII i VIII szkół podstawowych, zostało przygotowanych 414 Indywidualnych Planów Działań.

Uczniowie, którzy zakończyli udział w projekcie wraz ze świadectwem ukończenia szkoły otrzymali zaświadczenie potwierdzające opracowanie Indywidualnego Planu Działania oraz zakończenie udziału w projekcie.

Kolejna edycja Szkolnych Punktów Informacji i Kariery rusza już po wakacjach od 1 września 2019 roku. Rekrutacja do projektu odbywać się będzie w Szkole Podstawowej w Kasinie Wielkiej, Szkole Podstawowej nr 1 w Kasince Małej, Szkole Podstawowej nr 1 w Mszanie Górnej oraz Szkole Podstawowej w Rabie Niżnej.

Udział uczniów w projekcie jest bezpłatny. Serdecznie zapraszamy Wszystkich chętnych.

WERONIKA WRZECIONEK-CIEŻAK

Wybierz się z Jaśkiem na wyprawę i otwórz skrzynię z zagórzańskimi skarbami

Kasina Wielka, Lubomierz i Niedźwiedz – w tych trzech zagórzańskich miejscowościach można już szukać skarbów, podążając za wskazaniem questu!

Przewodnikiem po wyprawach questowych jest Jasiek – góral zagórzański, który w wierszowanych tekstach wskazuje każdemu odkrywcę drogę do skarbu. Każdy, kto zdecyduje się podjąć odszukania ukrytego skrzętnie skarbu może zdobyć dodatkową nagrodę.

Ulotki questowe można pobrać we wszystkich zagórzańskich samorządach: Urzędzie Gminy Mszana Dolna, Urzędzie Miasta Mszana Dolna i Urzędzie Gminy Niedźwiedz (Gminnym Centrum Kultury). W każdym z tych urzędów można również dostać dodatkową ulotkę, w której – razem z Jaśkiem – będzie można kompletować zagórzańskie korale. Za zebranie całego sznura przewidziane są dodatkowe nagrody (do odebrania w w/w miejscach).

Zagórzańskie wyprawy questowe można pobrać również na swoje urządzenia mobilne lub wydrukować:

Kasina Wielka

questy.com.pl/quest/spacer-z-jaskiem-pod-snieznica

Lubomierz

questy.com.pl/quest/z-bulanda-po-lubomierzu

Niedźwiedz

questy.com.pl/quest/sladami-piewcy-gorcow

Ułatwieniem są również kody QR dla każdej wyprawy opublikowane w ulotce, w której zbiera się korale oraz na każdej ulotce questowej. Można je również zeskanować obok.

Do końca lipca b. r. przewidziano uruchomienie questów w Olszówce, Kasince Małej i Mszanie Dolnej.

Zagórzańskie questy powstały przy współpracy z Krzysztofem Flory-

sem z Fundacji Mapa Pasji oraz Olgą Gałek i Barbarą Kazior z Fundacji Miejsc i Ludzi Aktywnych MILA. Te i inne wyprawy dostępne są na stronach dedykowanych questom: www.questy.com.pl oraz www.bestquest.pl

A co to właściwie są te questy? W języku polskim nie ma odpowiednika tego słowa, ale używa się zamiennie określeń „wyprawy odkrywców” lub „poszukiwanie skarbu”; starszym osobom quest kojarzy się z popularnymi kiedyś „podchodami”. Jest to podróż, wyprawa, wycieczka, nieoznakowana w terenie. Jedynymi wskazówkami są wierszowane teksty opublikowane w ulotce questowej, pomocnicza mapka poglądowa oraz wyraźnie określone miejsce, z którego wyprawę należy rozpocząć. Każdy turysta, który zdecyduje się podążać za wskazaniem questu, po drodze musi rozwiązać ukryte w tekście i w terenie zagadki. Literę z zaznaczonych pól przepisuje się do hasła końcowego – a to prowadzi do SKARBU!

A co o questach mówi ich twórca? – „...najlepsze questy potrafią uchwycić i oddać ducha miejsca. Oddanie jednak tego ducha wymaga, abyśmy to przeżyli czy odkryli przez własne doświadczenie. Jeśli pragniemy odnaleźć ducha miejsca, musimy się nauczyć, jak dostrzegać szczegóły – i odkrywać ukryte historie” Delia Clark, Steven Glazer

(Questing. A Guide to Creating-Community Treasure Hunts, University Press of New England, Hanover & London 2004).

Zapraszamy do odkrywania zagórzańskich skarbów! Naprawdę warto! Zapewniamy, że nawet mieszkańcy miejscowości, w których ulokowano questy, dowiedzą się czegoś nowego o swojej okolicy! Wszystkim poszukiwaczom skarbów życzymy udanej przygody pełnej pozytywnych wrażeń!

MAGDA POLAŃSKA

Poznaj tajemnice Gorczyńskiego Parku Narodowego

Tym, którym zagórzańskie questy dostarczyły moc wrażeń i dobrej zabawy i z niecierpliwością wypatrują trzech kolejnych wypraw z Jaśkiem, polecamy na czas oczekiwania poszukiwania na terenie Gorczyńskiego Parku Narodowego.

Wśród gorczyńskiej przyrody, mieniącej się pięknymi kolorami – innymi o każdej porze roku – ukryte są tajemnice, które poznać może każdy podążający za wskazaniem questu turysta.

Cisza tego objętego ochroną zakątka Gorców, zakłócana jedynie trzaskami ptactwa leśnego, powoduje, że można się tam zrelaksować i odpocząć od codziennego zgiełku i pośpiechu. O wiedzy zdobytej podczas wędrowki oraz dobrej zabawie wspominać nie trzeba.

Ulotki questowe dostępne są w siedzibie Gorczyńskiego Parku Narodowego w Porębie Wielkiej oraz Urzędzie Gminy Mszana Dolna. Można je również wydrukować, pobierając wersję pdf z poniższych linków:

www.gorczyanskiypark.pl/page,art,id,269,kategoria,Polozenie_i_status_parku_dworskiego.html

www.gorczyanskiypark.pl/UserFiles/File/Wydawnictwa/Salaman-dra%2048_13_quest.pdf

Na wszystkich questowych turystów na finiszu wyprawy czeka oczywiście SKARB!

Zapraszamy! MAGDA POLAŃSKA

Szkoły marzeń

30 czerwca zakończył się projekt „Szkoły marzeń w Gminie Mszana Dolna”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Dzięki niemu 539 uczniów szkół z terenu gminy nabyło kompetencje kluczowe oraz osiem placówek oświatowych zostało wyposażonych w narzędzia TIK, sprzęt oraz pomoce dydaktyczne do realizacji podstawy programowej z matematyki, przyrody, chemii, fizyki, geografii, biologii i informatyki.

Przez dwa lata w szkołach biorących udział w projekcie (Szkoła Podstawowa w Glisnem, Szkoła Podstawowa nr 1 w Lubomierzu, Szkoła Podstawowa nr 1 w Kasince Małej z oddziałami gimnazjalnymi, Szkoła Podstawowa nr 2 w Kasince Małej, Szkoła Podstawowa w Kasinie Wielkiej z oddziałami gimnazjalnymi, Szkoła Podstawowa nr 1 w Mszanie Górnej z oddziałami gimnazjalnymi, Szkoła Podstawowa nr 2 w Mszanie Górnej, oddziały gimnazjalne w Szkole Podstawowej w Rabie Niżnej) realizowane były zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z zakresu przedmiotów przyrodniczych, matematyki, informatyki oraz zajęcia rozwijające: „Super Matematyk”, „Super Biolog”, „Super Programista”, „Super Geograf”, podczas których uczniowie pogłębiali i rozwijali swoją wiedzę oraz zainteresowania w zakresie kompetencji kluczowych, a także uczyli się nowych rzeczy, rozwijając swoją kreatywność i wyobraźnię.

Od stycznia 2018 r. do maja 2019 r. zrealizowane zostały wszystkie zaplanowane w ramach projektu zajęcia, przeprowadzono 3 870 godzin zajęć. Podczas lekcji przekazywano uczniom niestereotypową wiedzę oraz zasady równości szans w tym równości płci oraz niedyskryminacji osób niepełnosprawnych.

W ramach projektu dla uczniów uczęszczających na zajęcia rozwijające „Super Matematyk” został zorganizowany wyjazd do parku edukacyjnego w Krakowie „Ogród Doświadczeń”, podczas którego uczestnicy poznali nowe i ciekawe miejsce oraz poszerzyli swoją wiedzę poprzez udział w warsztatach związanych z tematyką zajęć.

W wyniku oszczędności powstałych w projekcie udało się zakupić do szkół dodatkowe wyposażenie oraz pomoce dydaktyczne, nieujęte we wniosku o dofinansowanie. Zakupiono 12 szt. wózków do przechowywania oraz ładowania laptopów. Każda ze szkół otrzymała dwa zestawy klocków LEGO MINDSTORMS EV3 i dwa tablety, które uczniowie wykorzystywali na zajęciach rozwijających z informatyki „Super Programista”. W ramach zamówienia w Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Małej odbyło się szkolenie nauczycieli prowadzących ww. zajęcia w zakresie obsługi ww. pomocy dydaktycznych. W związku z zakupionymi zestawami klocków Lego MINDSTORMS EV3 w każdej ze szkół biorących udział w projekcie przeprowadzone zostały warsz-

taty dla uczniów z wykorzystaniem ww. zestawów. Trzygodzinne warsztaty odbyły się w dwie kolejne soboty marca, były prowadzone przez członków Koła Naukowego Robotyki i Sztucznej Inteligencji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Warsztaty, choć sprzyjały pracy w grupach, pozwalały każdemu uczestnikowi samodzielnie spróbować swoich sił w tworzeniu prostych programów, które potem mogli przetestować na skonstruowanych wcześniej przez siebie robotach. Zajęcia z robotyki były dla uczniów doskonałą okazją do rozwijania kompetencji informatycznych i technicznych, zadawania pytań, wymiany doświadczeń, a także do kształcenia kreatywnego myślenia oraz wyobraźni przestrzennej.

W maju br. w Urzędzie Gminy odbył się międzyszkolny konkurs z wykorzystaniem ww. sprzętu, którego celem było nie tylko promowanie robotyki w szkołach czy propagowanie nauki zasad algorytmiki i programowania, ale przede wszystkim kształtowanie kompetencji informatycznych uczniów, stymulowanie aktywności dzieci i młodzieży, rozwijanie umiejętności konstruowania, myślenia przestrzennego, wzmacnianie umiejętności efektywnej współpracy w grupie, jak i integracja środowiska.

W wyniku udziału w projekcie szkoły doposażyły swoje pracownie przedmiotowe, a zakupione narzędzia TIK, sprzęt oraz pomoce dydaktyczne wzbogaciły wyposażenie oraz usprawniły i uatrakcyjniły prowadzenie zajęć. Uczestnictwo w zajęciach pozwoliło uczniom rozwijać różne i różnorakie działania, które przyczyniły się do wyrównania poziomu i nabywania kompetencji kluczowych.

Dzięki projektowi możliwe było szersze rozpoznania, zdiagnozowanie i doskonalenie umiejętności uzdolnień uczniów, rozwijanie ich pasji oraz możliwość wyrównania różnic między kadetami. Działania projektowe przyczyniły się do wyrównania szans edukacyjnych między wsią a miastem. Uczniowie mogli bezpłatnie korzystać z zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz rozwijających, mieli możliwość wzbogacenia swojej wiedzy poprzez udział w wyjeździe edukacyjnym.

Projekt dobiegł końca. Finalizujemy go bogatsi o nowe doświadczenia, mając nadzieję, że szkoły nieprzerwanie korzystać będą z zasobów, które udało się im wypracować, że będą dla uczniów „Szkołami marzeń”, umożliwiającymi rozwijanie ich zainteresowań, uzdolnień, pasji, otwartymi na innowacyjność i nowe technologie, przygotowującymi ich do dorosłego życia.

Całkowita wartość projektu wyniosła 1 281 755,06 zł.

Pracownicy Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Gminie Mszana Dolna pełni optymizmu i zapału do pracy po raz kolejny postanowili spróbować swoich sił i w czerwcu br. złożyli wniosek o dofinansowanie unijne w konkursie w ramach 10 Osi priorytetowej RPO WM 2014-2020 poddziałanie 10.1.3 Edukacja w szkołach prowadzących kształcenie ogólne. Pełni nadziei czekamy na termin rozstrzygnięcia konkursu.

WERONIKA WRZECIONEK-CIEŻAK

Co zrobić, gdy podejrzewasz, że dziecko jest krzywdzone?

Jeśli podejrzewasz, że dziecku dzieje się krzywda...

Czasem trudno zdecydować się, co zrobić. Możesz nie mieć pewności, czy dziecko jest ofiarą krzywdzenia. Niepokojący wygląd i zachowanie dziecka mogą przecież nie mieć związku z krzywdzeniem – dzieci są posiniaczone, bo często się przewracają, małe dzieci często płaczą. Czasami po prostu nie chcesz wchodzić w konflikt z sąsiadami lub uważasz, że swoją interwencją dodatkowo pogorszysz sytuację dziecka. Martwisz się, że w skutek twoich działań rodzina rozpadnie się, a dziecko trafi do domu dziecka... W takiej sytuacji wiele osób dochodzi do wniosku, że najlepiej będzie nie wtrącać się.

Pamiętaj jednak, że być może jesteś jedyną osobą, która zauważyła, że dziecku potrzebuje pomocy!

Jeśli nie jesteś pewna/y, czy twoje podejrzenia są słuszne, możesz zwró-

cić się do instytucji, które mają obowiązek sprawdzić, co dzieje się w domu dziecka i jeśli jest taka potrzeba, udzielić pomocy dziecku i rodzicom. Ale żeby instytucje te mogły zacząć działać, muszą otrzymać informację, że

dane dziecko lub rodzina potrzebuje wsparcia.

Dlatego twoja reakcja jest bardzo ważna!

Co możesz zrobić, aby pomóc dzieciom doświadczającym przemocy?

- Naucz się zwracać uwagę na objawy przemocy wobec dzieci.
- Jeśli masz wątpliwości, porozmawiaj z kimś na temat sytuacji, która budzi twoje podejrzenia.
- Powiadom o swoich podejrzeniach przedszkole lub szkołę, do której uczęszcza dziecko – powiedz peda-

Śmieją się ze mnie, że nie mam pieniędzy
Boję się, że zawiodę moją dziewczynę
Znów mnie pobili
Rzuciła mnie
Nikt mi nie
I co z tego, że jestem gejem?
Nikt nie zauważy, jak
Obleją mnie
Ten post miał być tylko żartem
Nie mam przyjaciół
Brałem dla zabawy, teraz muszę...
Nie wiem, kim jestem
To zdjęcie miało być

że nie mam pieniędzy
Jestem zerem
Skasuję to konto, a potem siebie
Życiu nie osiągnę
Nikt mi nie
hejtują mnie w sieci
mnie już nie będzie
się na mnie
Rodzice się wkurzą
Czy dziś też będzie pijany?
Znów mnie uderzył
radzę sobie...
tylko dla niej...

116 111
telefon zaufania
dla dzieci i młodzieży

Słowa leczą. Porozmawiajmy
www.116111.pl

połączenie bezpłatne

Śmieją się, że nie mam pieniędzy
Udawali, że im na mnie zależy
Jestem dla nich nikim
Rzucił mnie
Czy dziś też będzie pijany?
Nic nie znaczą dla rodziców
Niczego w życiu
nie osiągnę... Jestem zerem
Nie zasługuję
na nic lepszego...
Nienawidzę
siebie
A co jeśli wpadłam...?
Chcę być dla kogoś
ważna
Mówią, że jestem łatwa
Nienawidzę
własnego ciała
Znów mnie
uderzył
Obleją mnie
Uwzięli się na mnie
Nie mam już siły
Nie panuję nad tym,
ile czasu spędzam w sieci
Czuję pustkę
Potrzebuję rozmowy
Nie wiem, co zrobić
Sama weszłam w to bagno...
Nikt nie zauważy, kiedy
mnie już nie będzie...

116 111
telefon zaufania
dla dzieci i młodzieży

Słowa leczą. Porozmawiajmy
www.116111.pl

połączenie bezpłatne

gogowi o swoich podejrzeniach dotyczących sytuacji dziecka.

- Możesz powiadomić ośrodek pomocy społecznej.
- Możesz także wysłać do sądu rodzinnego – nawet anonimowo – pismo z opisem sytuacji. Ważne jest, aby podać w nim dane krzywdzonego dziecka i rodziny, tak aby sąd mógł podjąć interwencję.
- Możesz powiadomić policję lub prokuraturę.
- Poinformuj dzieci o numerze bezpłatnego Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111.
- Skontaktuj się z konsultantami Telefonu dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci 800 100 100.

Symptomy krzywdzenia

Symptomy różnych rodzajów krzywdzenia dzielą się na specyficzne (z pewnością lub wysokim prawdopodobieństwem wskazujące wystąpienie danej formy krzywdzenia) lub niespe-

cyficzne (mogące się pojawić w wyniku różnych sytuacji w życiu dziecka). Symptomy krzywdzenia są w zdecydowanej większości niespecyficzne, ich obraz zależy od wielu czynników: wieku dziecka i jego cech, rodzajów i form krzywdzenia, czasu trwania krzywdzenia, sprawcy krzywdzenia i jego roli w życiu dziecka, wsparcia otrzymanego w rodzinie i dalszym otoczeniu.

Nie u wszystkich dzieci, które doświadczyły krzywdzenia widoczne są wymienione objawy, mogą one pojawiać się w późniejszym czasie, mieć różną formę i różny stopień nasilenia.

Umiejętność rozpoznawania u dzieci symptomów wskazujących na doświadczenie krzywdzenia jest konieczna, by ochronić je przed przemocą i zaniedbaniem.

Główne kategorie niespecyficznych symptomów i konsekwencji doświadczania przemocy w dzieciństwie to:

- regres w rozwoju i funkcjonowaniu dziecka;

- izolowanie się, apatia;
- zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próby samobójcze);
- trudności szkolne;
- depresja, lęk;
- zachowania ryzykowne i aspołeczne;
- uzależnienia;
- nadmierna seksualizacja, problematyczne zachowania seksualne;
- zaburzenia snu, zaburzenia odżywiania;
- moczenie się, zanieczyszczanie;
- zahamowania rozwoju fizycznego, spadek wagi.

Występowanie pojedynczego objawu na ogół nie jest dowodem na to, że dziecko doświadczyło krzywdzenia, ale nasilenie się go lub pojawienie kolejnych, zwiększa prawdopodobieństwo, że mamy do czynienia z krzywdzeniem dziecka.

Na podstawie materiałów edukacyjnych Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę opracowała ANNA PETRYCKA

Więcej ciekawych materiałów dostępne na stronie internetowej fdds.pl

Słowa leczą. Porozmawiajmy!

Konsultanci Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111 często słyszą od dzieci, które dzwonią na numer 116 111, że nie dostrzegają w swoim otoczeniu żadnej osoby, której odważyłyby się zaufać i z którą mogłyby porozmawiać o trudnej sytuacji. Nie zastępują rodziców, nauczycieli, psychologów czy pedagogów. Wspierają dzieci i młodzież w poszukiwaniu w ich środowisku takich dorosłych, którym mogą zaufać i na których mogą liczyć.

– Dzieci, które do nas dzwonią mają po kilkanaście lat i problemy, z którymi nie potrafią sobie poradzić. Są nieufne, poranione przez najbliższych, zagubione, a przede wszystkim ogromnie samotne. Desperacko szukają zainteresowania i akceptacji. Telefon do nas, to często ich jedyna szansa na pomoc – oceniają konsultanci.

Z Telefonem Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, który prowadzi Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, można skontaktować się codziennie w godzinach od 12:00 do 2:00,

dzwoniąc na numer 116 111 lub wysyłając wiadomość za pośrednictwem strony 116111.pl (pomoc online jest świadczona od godziny 10).

jest czynny

od 12:00 do 2:00 w nocy!

Kacper Kościelniak i jego sukcesy w biegach górskich

Kacper Kościelniak, zagórzański amator biegów górskich, wziął udział w prestiżowej imprezie biegowej – Mistrzostwach Świata Juniorów w Skyrunningu w Gran Sasso. Wystartował w kategorii U23. Na listach startowych pojawiło się jeszcze trzech polskich zawodników: Klaudia Chmielowska w kategorii U23, Marcin Kubica i Błażej Knutelski – obaj w kategorii Junior B – którzy rywalizowali z biegaczami z 29 krajów.

4 sierpnia zawodnicy rywalizowali w biegu głównym – Gran Sasso Sky Race o dystansie 22 km i 2200 metrów przewyższenia. Medale Mistrzostw Świata przyznano w trzech kategoriach wiekowych: Junior A (16-17 lat), Junior B (18-20 lat) i U23 (21-23 lata).

Kacper Kościelniak, mieszkaniec Raby Niżnej, w U23 zajął bardzo dobre 19. miejsce. Zagórzanin rozpoczął

spokojnie, tak by zachować jak najwięcej sił na kluczowe etapy biegu. 23-latek wdrapał się na najwyższy punkt biegu Pizzo Cefalone (2533 m. n. p. m.) jako 25. zawodnik, jednak z czasem systematycznie piął się w górę w klasyfikacji biegu, ostatecznie wbiegając na metę jako 19. zawodnik świata U23.

– *Jestem zadowolony ze swojego występu, ponieważ poprawiłem swój ubiegłoroczny czas o niecałe 8 minut* – podsumowuje sportowiec z Raby Niżnej. – *Zauważyłem również, że poziom Skyrunningu rośnie bardzo szybko, przez co trzeba poświęcić mnóstwo czasu i energii, by dorównać najlepszym. Patrę pozytywnie w przyszłość, gdyż walka z najlepszymi nie jest już tylko mitem, ale przy ciężkiej pracy jest w moim zasięgu* – dodaje.

Kacper najlepszy w biegu pod Prehybą

Kacper Kościelniak z Raby Niżnej z powodzeniem wystartował w wydaniu sportowym – Prehyba Ultra Trail. Jest to impreza w biegach górskich, w której zawodnicy mogą zmierzyć się na trzech dystansach: 65km, 30km i 15km. Prehyba Ultra Trail odbywa się w Gaboniu – miejscowości w Beskidzie Sądeckim, położonej w pobliżu góry Prehyba. To teren bardzo malowniczy, jednak miejscami trudny.

Pogoda podczas zawodów dopisała – było słonecznie i ciepło. Zagórzański biegacz wybrał dystans najkrótszy – 15 km; 750 metrów przewyższenia. Cały bieg był kontrolowany przez zawodnika z Garmin Salco Teamu. Na mecie zameldował się jako pierwszy zawodnik z czasem 1:15:08, z półtoraminutową przewagą nad drugim Rafałem Gabrysiem i trzecim Arkadiuszem Buźniakiem.

Źródło: UG MSZANA DOLNA

Czwarta letnia odsłona festiwalu biegów górskich Gorce Ultra-Trail przyniosła festiwal rekordów. Na biegi w Ochothnicy Dolnej zapisało się najwięcej biegaczy (1221) z największej liczby krajów (18), a zwycięzcy niemal każdego biegu ustanowili najlepsze wyniki w historii imprezy.

Sobota była, jak co roku, dniem biegów ultra. Triumfatorami najdłuższego dystansu imprezy GUT 102 km zostali Dominik Grządziel i Brytyjka Amy Freeman po pasjonującej walce na finiszu do ostatnich niemal metrów z Anną Leśniak.(...).

W uchodzącym za najtrudniejszy (głównie z powodu przewyższeń) biegu GUT 84 km zdecydowanie najlepsi byli: ubiegłoroczny triumfator, wierny Gorcom od początku imprezy Artur Baran oraz ambasadorka GUT Paulina Krawczak.

Najpopularniejszy wśród biegaczy – wzięło w nim udział blisko 40 procent uczestników imprezy – bieg GUT 48 km wygrali Jakub Wolski (triumfator także przed rokiem) oraz Justyna Mamala.

Biegacze chwalili pogodę, wyjątkowo w tym roku łaskawą dla długiego biegania (ciepło, ale bez słońca, niemal bezdeszczowo) oraz wspaniale wyposażone punkty żywieniowe, zwłaszcza te, na których prym wiodły panie z okolicznych kół gospodyń wiejskich.

Aż nie chciało się opuszczać punktów i biec dalej, takie pyszności serwowały – mówili na mecie zawodnicy.

W niedzielę było za to słonecznie i chwilami wręcz gorąco. Drugi dzień festiwalu w Gorcach jest dla odmiany dniem dystansów krótkich. Istniejący od początku imprezy bieg Ochothnica Challenge na 20 km wygrali: Dariusz Marek (po raz trzeci z rzędu, choć tym razem nieco wolniej niż przed rokiem) oraz świeżo upieczona wicemistrzyni Polski na dystansie ultra Paulina Tracz.

Po raz pierwszy natomiast finiszował przed Wiejskim Ośrodkiem Kultury w Ochothnicy Dolnej bieg na dystansie najkrótszym, czyli GUT-12 km. Trasę z przełęczy Wierch Młynne najszybciej pokonali: faworyt Piotr Uznański oraz

4 Gorce Ultra-Trail, czyli festiwal rekordów wszelkich

niespodziewanie Martyna Adamczyk, która o ponad minutę prześcignęła typowaną do zwycięstwa Katarzynę Wilk.

Tego dnia na starcie stanęła również ponad setka dzieci, ścigając się w Biegu Dziupionek i Chodocków. Biegi dla dzieci cieszyły się ogromną popularnością i wzbudziły mnóstwo emocji, integrując przyjezdnych i lokalnych rodziców we wspólnym dopingiu.

Najlepszych zawodników w klasyfikacji open (po 3 kobiety i mężczyzn) oraz w kategoriach wiekowych (również po 3 biegaczy) uhonorowano nagrodami podczas efektownej dekoracji na scenie przed Wiejskim Ośrodkiem Kultury w Ochojnicy Dolnej.

Serdecznie dziękujemy władzom i lokalnym społecznościom z gmin Ochojnica Dolna, Mszana Dolna, Kamienica, Dobra, Niedźwiedź i Nowy Targ, które aktywnie włączyły się w organizację

i przebieg kolejnej odsłony Gorce Ultra-Trail – wyrazy wdzięczności przekazują przedstawiciele organizatora GUT – Fundacji Run Vegan.(...).

Tak udana impreza nie byłaby możliwa bez pomocy wolontariuszy z LZS KS Gorce Ochojnica, którzy aktywnie wsparli sprawdzoną ekipę wolontariuszy z całego kraju. W roli wolontariuszek świetnie sprawdziły się również Mamy oraz pracownicy z Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną. Dzięki ich pracy na szczytach zawodników GUT 102 km zawisły ręcznie wykonane medale. Pierwszy raz zawodnikom i organizatorom GUT pomagali również zagorzańscy wolontariusze: młodzież i druhowie z Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych z Mszany Górnej.

Pyszne jedzenie przygotowały panie z Koła Gospodyń Wiejskich „Paradne Gosposie” z Kasinki Małej oraz z KGW „Gosposie z Mszany Górnej” i KGW Kamienica. (...)

Uczestnicy IV edycji Gorce Ultra-Trail zapewniają, że wrócą w Gorce na kolejne imprezy biegowe, a Organizatorzy już zapowiadają, że biegów w Gorcach nie zabraknie!

MATERIAŁY PRASOWE
ORGANIZATORA ZAWODÓW

Fot. Jacek Deneka

e-Xtra
Kompetentni

“Rozwój kompetencji cyfrowych w Gminie Mszana Dolna”

Gmina Mszana Dolna uzyskała dofinansowanie w ramach projektu „e-Xtra Kompetentni – Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa małopolskiego i świętokrzyskiego”

**WEŹ UDZIAŁ W BEZPŁATNYCH – 16-GODZINNYCH SZKOLENIACH
W JEDNEJ Z 7 SPECJALIZACJI:**

1. „Rodzic w Internecie”
2. „Mój biznes w sieci”
3. „Moje finanse i transakcje w sieci”
4. „Działam w sieciach społecznościowych”
5. „Tworzę własną stronę internetową (blog)”
6. „Rolnik w sieci”
7. „Kultura w sieci”

Termin realizacji projektu do listopada 2019r.

Rekrutacja będzie realizowana w trybie ciągłym do października 2019r.

Więcej informacji pod nr telefonu 18 3319818 bądź 728851791